

algemeen ambtsbericht Guinee

februari 2008

Directie Personenverkeer, Migratie- en Vreemdelingenzaken
afdeling Asiel- en Migratiezaken
Den Haag

	<i>Pagina</i>
1	Inleiding 4
2	Landeninformatie 5
2.1	Basisgegevens 5
2.1.1	Land en volk 5
2.1.2	Staatsinrichting 9
2.1.3	Geschiedenis 10
2.2	Politieke ontwikkelingen 13
2.3	Veiligheidssituatie 24
2.4	Sociaaleconomische situatie 26
3	Mensenrechten 28
3.1	Juridische context 28
3.1.1	Verdragen en protocollen 28
3.1.2	Nationale wetgeving 29
3.2	Toezicht op naleving van mensenrechtenschendingen 30
3.3	Naleving en schendingen 30
3.3.1	Vrijheid van meningsuiting 31
3.3.2	Vrijheid van vereniging en vergadering 34
3.3.3	Vrijheid van godsdienst 35
3.3.4	Bewegingsvrijheid 36
3.3.5	Rechtsgang 38
3.3.6	Arrestaties en detenties 39
3.3.7	Mishandeling en foltering 40
3.3.8	Verdwijningen en ontvoeringen 40
3.3.9	Buitengerechtelijke executies en moorden 41
3.3.10	Doodstraf 41
3.3.11	Mensenhandel 41
3.4	Positie van specifieke groepen 42
3.4.1	Vrouwen en meisjes 42
3.4.2	Minderjarigen 46
3.4.3	Etnische groepen en minderheden 52
3.4.4	Homoseksuelen en transseksuelen 52
3.4.5	Dienstplichtigen en deserteurs 53
4	Migratie 55
4.1	Ontheemden- en vluchtelingenstromen 55
4.1.1	Vluchtelingen 55
4.1.2	Ontheemden 56
4.2	Activiteiten van internationale organisaties 56
	Bijlage(n) 57

I	Lijst van gebruikte afkortingen	57
II	Lijst van geraadpleegde bronnen	58
III	Kaart van Guinee	62

1 Inleiding

In dit algemeen ambtsbericht wordt de huidige situatie in Guinee beschreven voor zover deze van belang is voor de beoordeling van asielverzoeken van personen die afkomstig zijn uit Guinee en voor besluitvorming over de terugkeer van afgewezen Guinese asielzoekers. Dit ambtsbericht is een actualisering van eerdere ambtsberichten over de situatie in Guinee (laatstelijk oktober 2003). Het algemeen ambtsbericht beslaat de periode van 1 februari 2006 tot en met 31 januari 2008.

Dit ambtsbericht is gebaseerd op informatie van openbare en vertrouwelijke bronnen. Bij de opstelling is gebruik gemaakt van informatie van verschillende organisaties van de Verenigde Naties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving in de media. Een overzicht van de geraadpleegde openbare bronnen is opgenomen in de literatuurlijst. Bovendien liggen bevindingen ter plaatse en vertrouwelijke rapportages van de Nederlandse vertegenwoordiging in Dakar (Senegal) aan dit algemeen ambtsbericht ten grondslag. In het algemeen ambtsbericht wordt veelvuldig verwezen naar geraadpleegde openbare bronnen. Daar waar openbare bronnen zijn vermeld, wordt de tekst in veel gevallen ook ondersteund door informatie die op vertrouwelijke basis is ingewonnen.

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de recente ontwikkelingen op politiek, veiligheids- en sociaaleconomisch gebied. Deze beschrijving wordt voorafgegaan door een overzicht van de recente geschiedenis van Guinee. Ook is een korte passage over geografie en bevolking van Guinee opgenomen.

In hoofdstuk drie wordt de mensenrechtensituatie in Guinee geschetst. Na een beschrijving van wettelijke garanties en internationale verdragen waarbij Guinee partij is, komen de mogelijkheden van toezicht op de naleving van de mensenrechten aan de orde. Vervolgens worden de naleving dan wel schendingen van bepaalde mensenrechten behandeld. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk de positie van specifieke groepen belicht.

In hoofdstuk vier komen de opvang van binnenlands ontheemden en vluchtelingen, het beleid van een aantal andere Europese landen inzake asielzoekers uit Guinee en activiteiten van internationale organisaties, waaronder UNHCR, aan de orde.

2 Landeninformatie

2.1 Basisgegevens

2.1.1 Land en volk

De Republiek Guinee (Frans: *République de Guinée*) ligt in het westen van Afrika aan de Atlantische kust. Het land beslaat een gebied van bijna 246.000 vierkante kilometer. Conakry is de hoofdstad van Guinee. Het land is verdeeld in vier (natuurlijke) regio's en de bijzondere zone voor de hoofdstad Conakry, en verder onderverdeeld in acht bestuurlijke eenheden (*gouvernorats*), welke op hun beurt onderverdeeld zijn in 33 prefecturen. De stad Conakry is verdeeld in vijf gemeenten (*communes*), te weten: Kaloum, Dixinn, Matam, Ratoma, Matoto. Deze vijf *Communes* zijn op hun beurt weer onderverdeeld in diverse *Quartiers*.

Guinee grenst in het noorden aan Guinee-Bissau, Senegal en Mali, in het oosten aan Ivoorkust, en in het zuiden aan Liberia en Sierra Leone. Het kustgedeelte is vlak en vochtig. Het noordoosten van het land bestaat grotendeels uit beboste plateaus en savannes. Het zuidoosten, tenslotte, is dichtbegroeid met regenwouden en heeft een subtropisch klimaat.¹

Het land is verdeeld in vier (natuurlijke) regio's:²

- 1) *Basse Guinée* ook wel *Guinée Maritime* genoemd: een (brede) strook langs de Atlantische kust is een gebied dat deels bestaat uit moerassige vlakten. De regio beslaat bijna 20% van het totale landoppervlak van Guinee. De hoofdstad Conakry is gelegen in *Basse Guinée*. De stad Kindia is de regionale hoofdstad van *Basse Guinée*. De regio is onderverdeeld in de volgende *gouvernorats*: Conakry *gouvernorat spécial*, Kindia en Boké.
- 2) *Moyenne Guinée*: gebied ten oosten van *Basse Guinée* dat ongeveer 33% van het totale landoppervlak beslaat en voornamelijk uit plateaus – tot meer dan zevenhonderd meter boven de zeespiegel – en bossen bestaat. In deze regio wordt veel landbouw bedreven. De stad Labé is de regionale hoofdstad van *Moyenne Guinée*. De regio is onderverdeeld in de volgende *gouvernorats*: Labé en Mamou.
- 3) *Haute Guinée*: een groot savannegebied gelegen in het noordoosten van het land op gemiddeld driehonderd meter hoogte, dat nauwelijks over vruchtbare

---

¹ Central Intelligence Agency, The World Factbook, (last updated on 19 December 2006); zie <http://www.cia.gov> (laatst geraadpleegd op 15 januari 2007).

² Voor een kaart van Guinee zie bijlage III van dit ambtsbericht.

grond beschikt. De stad Kankan is de regionale hoofdstad van *Haute Guinée*. De regio is onderverdeeld in de volgende *gouvernorats*: Kankan en Faranah.

- 4) *Guinée Forestière*: het oostelijke deel van Guinee, dat beschikt over een subtropisch klimaat en dicht is begroeid met regenwouden. De stad N'Zérékore is de regionale hoofdstad van *Guinée Forestière*. De regio telt slechts één *gouvernorat*, namelijk N'Zérékoré.

De Guinese frank (*franc Guinéen*, officiële afkorting: GNF) is sinds 1985 het officiële betaalmiddel. Een Euro is ongeveer 6.022 Guinese Frank waard.³ Tussen 1971 en 1985 was het officiële betaalmiddel in Guinee overigens de *syli*. De *syli* verving, op zijn beurt, de in 1959 geïntroduceerde (oude) Guinese frank.

De bevolking van Guinee telt naar schatting ruim 9,9 miljoen mensen⁴ en bestaat uit verschillende inheemse etnische groepen (zie hieronder). De belangrijkste etnische groepen zijn de Peul⁵ (40%), de Malinke⁶ (30%) en Soussou⁷ (20%). Ongeveer 10% van de bevolking maakt deel uit van één van de tientallen kleinere etnische groepen. Met uitzondering van de provincie Forestière, is de bevolkingssamenstelling op het platteland doorgaans redelijk homogeen. De steden hebben doorgaans een multi-etnisch karakter. Binnen de steden kennen sommige wijken veelal wel een meer homogene etnische samenstelling.

Basse Guinée

De belangrijkste bevolkingsgroep in *Basse Guinée* zijn de Soussou. Zij concentreren zich hoofdzakelijk in de prefecturen Dubréka, Coyah, Kindia, (het zuidelijke deel van) Téliimélé en Fria, de niet aan de kust gelegen delen van Boffa en in Conakry. De Bagas bevinden zich in de kuststreek tussen het schiereiland van Kaloum en de Rio Nunez en kunnen worden onderverdeeld in Bagas Kaloum, Bagas Sobané, Bagas Foré, Bagas Bigori, Bagas Sitémou, Bagas Binari en Bagas Monchon. De Landoumas wonen in 'Landoumanta' (Boké en omgeving). De Mikiforés vormen een etnische minderheidsgroep rond Bintimodia in Boké. Zij

---

³ www.oanda.com/convert/classic, geraadpleegd op 7 november 2007

⁴ Central Intelligence Agency, The World Factbook, (last updated on 13 December 2007); zie <http://www.cia.gov> (laatst geraadpleegd op 21 januari 2008). Het betreft hier een ruwe schatting, aangezien de laatste officiële volkstelling in 1996 werd gehouden. In december 1996 telde Guinee officieel bijna 7.166.000 inwoners; zie <http://www.guinee.gov.gn> (laatst geraadpleegd op 19 juni 2007).

⁵ De Peul vormen een bevolkingsgroep die in een groot aantal landen in West-Afrika voorkomt. Zij worden ook wel 'Fulani', 'Fula' of 'Fulbe' genoemd.

⁶ Ook de Malinke komen in diverse West-Afrikaanse landen voor, naast Guinee voornamelijk in Mali, Ivoorkust, Senegal en Gambia. Ze worden ook wel 'Maninka' of 'Mandingo' genoemd.

⁷ Soussou wordt ook wel gespeld als 'Susu'. Deze bevolkingsgroep komt hoofdzakelijk in Guinee voor.

zijn oorspronkelijk afkomstig uit Fouta (*Moyenne Guinée*). De Diakankés of ‘Toubakas’ komen getalsmatig het meest voor in de stedelijke agglomeratie van Boké en in Touba in Gaoual. In het kustgebied tussen de grens met Guinee-Bissau en de monding van de Rio Nunez vindt men de Nalous of ‘Nalouta’. De Moryanais, oorspronkelijk afkomstig uit *Haute Guinée*, en de Madenyi wonen vooral in de prefectuur van Forécariah. In *Basse Guinée* gebruiken de Soussous, Bagas, Landoumas, Nalous, Mikiforés, Diankankés, Moryanais en Mandenyi het Soussou als gemeenschappelijke taal.

Moyenne Guinée

Moyenne Guinée wordt ook wel Fouta Djallon genoemd (naar het daar aanwezige massief), ‘het land van de Peuls (Fouta) en Diallonkés (Djallon)’. De Peul vormen de belangrijkste bevolkingsgroep in *Moyenne Guinée*. In het westen van het landsdeel bevindt zich een overgangsgebied tussen Peuls en Soussous, terwijl ten oosten van het massief een overlap bestaat met de Malinkés. Andere etnische groepen in *Moyenne Guinée* zijn de Badiarankés, Coniaguis en Bassaris in de prefectuur Koundara, respectievelijk in de regio van Badiar, en in de onderprefecturen van Youkounkoun en Guingan, de Tyapi in Gaoual, een minderheidsgroep Diakankés vooral in Touba, kleine groepen Sarakolés als Linsan Saran en Manda Saran in Lélouma, en tenslotte de Limbas in de zuidelijke zone van Mamou aan de grens met Sierra Leone. De gangbare taal in het gebied van het massief van Fouta Djallon is ‘Pular’ (de taal van de Peuls).

Haute Guinée

Haute Guinée wordt in meerderheid bevolkt door de Malinkés. Kleinere etnische groepen zijn de Diallonkés, die in de noordelijke streken Dinguiraye en Siguiri wonen, aan de grens met Mali, maar ook ten westen van de prefectuur Faranah en in enclaves in Kouroussa. De Peuls Ouassouloukés (een mengvorm van Peuls en Malinkés) komen voornamelijk voor in Mandiana. De Kourankos zijn geconcentreerd in Kouroussa en Faranah. De Koniankés bewonen de prefectuur Kérouané. Een overgangsgebied tussen Malinkés en Peuls ligt in het westen van *Haute Guinée*. De gemeenschappelijke taal in het gebied is Maninka. Deze taal wordt gebruikt als handelstaal en om onderling te kunnen communiceren.

Guinée Forestière

Guinée Forestière wordt gekarakteriseerd door een veelheid aan etnische groepen. De Kissis in Gueckédou en deels in Kissidougou, de Tomas en de Toma-Manian in de prefectuur Macenta, de Guerzés met name in N’Zérékoré, de Koniankés in Beyla, de Konons in le Konolé (zone Lola-Nzoo), de Manons in le Manalé (in het aan de grens met Liberia gelegen gebied van Yomou en Lola), de Lélés als enclave in het hart van Kissi, en tenslotte de Peuls Ouassouloukés in de onderprefectuur Sinko in Beyla.

Het overgrote deel van de bevolking van Guinee (circa 85%) is moslim, voornamelijk soenniet. De door de regering gesteunde *Ligue Islamique Nationale* vertegenwoordigt het soennitische deel van de bevolking. Slechts een klein deel van de bevolking is sjiïet. Daarnaast kent het land een christelijke gemeenschap (circa 10% van de bevolking), waaronder rooms-katholieken, anglicanen en verschillende evangelische kerken en groeperingen. Christenen wonen met name in Conakry en andere grote steden van Guinee (met uitzondering van steden in de Fouta Djalon regio), het zuiden van het land en de oostelijke delen van *Guinée Forestière*. Voorts bestaan in Guinee andere kleine religieuze groepen en stromingen, waaronder traditionele inheemse geloven.

Talen

De officiële voertaal in Guinee is het Frans. De meeste Guineeërs spreken echter geen of slechts gebrekkig Frans, ondanks de rol van het Frans in het onderwijs.⁸ Iedere etnische groep heeft zijn eigen taal.⁹ In *Basse Guinée* wordt het Soussou als gemeenschappelijke taal gebruikt; in *Moyenne Guinée* het ‘Pular’; in *Haute Guinée* en *Guinée Forestière* wordt het Malinke gebruikt als *lingua franca* om onderling te kunnen communiceren.

Talen in het onderwijs

Het basisonderwijs (zes jaar) op de openbare scholen en op de meeste privé scholen wordt overwegend in het Frans gegeven. Op frans-arabische scholen wordt onderwezen in zowel het Frans als het Arabisch. Hetzelfde geldt voor de middelbare school (college en lyceum). In het beroeps- en technisch onderwijs is de officiële voertaal het Frans, terwijl colleges op de universiteit worden gegeven in het Engels en Frans. Daarnaast spelen zes belangrijke lokale talen, te weten het Soussou (*Basse Guinée*), Pular (*Moyenne Guinée*), Maninka (*Haute Guinée*), Toma en Guerze (*Guinée Forestière*) en Kissi eveneens een rol in het onderwijs.¹⁰

Taalbeheersing

De gemiddelde inwoner van Guinee spreekt over het algemeen naast zijn moedertaal (van de etnische groep) ook de voertaal van de regio waarin betrokkene woont, te weten het Soussou in *Basse Guinée*, het Pular in *Moyenne Guinée* en het Maninka in *Haute Guinée* en *Guinée Forestière*.¹¹

---

⁸ Deze informatie is afkomstig van de website van Guinese regering; zie <http://www.guinee.gov.gn> (laatst geraadpleegd op 19 juni 2007).

⁹ Voor een overzicht van (sommige) inheemse talen van Guinee zie Ethnologue, *Languages of the World* (vijfde editie), 2005; verkrijgbaar via: <http://www.ethnologue.com> (laatst geraadpleegd op 21 januari 2008).

¹⁰ Deze informatie is afkomstig van de website van de Guinese regering; zie <http://www.guinee.gov.gn> (laatst geraadpleegd op 19 juni 2007).

¹¹ In veel gevallen is de betreffende voertaal tevens de taal van de eigen etnische groep.

Indien betrokkene onderwijs heeft genoten, kan verondersteld worden dat hij – in wisselende mate – het Frans spreekt en begrijpt. Indien hij niet naar school is geweest, maar heeft leren lezen en schrijven of in een stad gewoond heeft, dan zal hij op zijn minst een beperkt (passief) begrip hebben van het Frans. In de grensgebieden met de Engelstalige landen Liberia en Sierra Leone zijn sommige inwoners door contact met vluchtelingen uit die landen soms in staat – in wisselende mate – het Engels te begrijpen en een dialect daarvan te spreken.

2.1.2 Staatsinrichting

Guinee is een republiek. De huidige Grondwet dateert van 1990 en werd sindsdien gewijzigd, laatstelijk bij referendum van 2001. De grondwet voorziet in een scheiding van uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht.

Uitvoerende macht

De uitvoerende macht berust exclusief bij de president (sinds 1993 Lansana Conté).¹² De president, die in zijn hoedanigheid van staatshoofd de eenheid van de natie vertegenwoordigt, wordt rechtstreeks door de bevolking gekozen. Zijn ambtstermijn bedraagt, sinds de Grondwetwijziging van 2001, zeven jaar en kan eindeloos worden verlengd. Hij benoemt en ontslaat alle ministers en bepaalt de reikwijdte van ministeriële bevoegdheden. Hij is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van alle wetten, waakt over het bestuur van het land en beschikt tevens over het recht om aan de Nationale Vergadering nieuwe wetsvoorstellen voor te leggen. De president is daarnaast opperbevelhebber van de strijdkrachten.

Wetgevende macht

De wetgevende macht berust in Guinee bij de Nationale Vergadering (*Assemblée nationale*), die uit één Kamer bestaat, 114 leden telt en elke vijf jaar gekozen wordt door de bevolking.¹³ Het Guineese stelsel combineert evenredige vertegenwoordiging met het kiesdistrictenstelsel. Tweederde (76 zetels) van de zetels wordt gekozen door middel van evenredige vertegenwoordiging, terwijl de overige zetels (38 zetels) worden toebedeeld aan een afgevaardigde van elk van de 38 kiesdistricten. De laatste verkiezingen voor de Nationale Vergadering vonden plaats in juni 2002. In 2007 hadden parlementsverkiezingen moeten plaatsvinden maar deze zijn verschillende keren uitgesteld (zie ook paragraaf 2.2 van dit ambtsbericht). Alle wetsvoorstellen met betrekking tot economische en sociale aangelegenheden dienen vooraf voor advies te worden voorgelegd aan de Economische en Sociale Raad.

---

¹² Tussen 1984 en 1993 was Lansana Conté het hoofd van de militaire regering die in 1984 na een staatsgreep aan de macht kwam; zie paragraaf 2.1.3.

¹³ Central Intelligence Agency, The World Factbook, last updated on 17 January 2008.

Rechterlijke macht

Het rechtsstelsel van Guinee is voor een deel gebaseerd op het Franse stelsel maar erkent tevens het plaatselijke gewoonterecht. De Guinese rechterlijke macht bestaat uit:

- 1) in eerste aanleg: rechtbanken met algemene jurisdictie in burgerlijke-, straf- en bestuursrechtelijke zaken;
- 2) in beroep: hoven (in Kankan en Conakry); en
- 3) in cassatie: het Hooggerechtshof.

In de praktijk functioneren de hoven van beroep in Kankan en Conakry niet of nauwelijks door gebrek aan middelen en interne organisatieproblemen.¹⁴

Guinee kent tevens bijzondere militaire rechtbanken. Burgers zijn niet onderworpen aan de jurisdictie van deze rechtbanken.¹⁵

Het bijzondere Hof van Justitie oordeelt over alle daden van de president van Guinee die verricht zijn in de uitoefening van zijn functie.

Daarnaast bestaan er in Guinee bijzondere ‘staatsveiligheidsrechtbanken’ (*cours de sécurité d'état*). Deze rechtbanken zijn bevoegd in zaken die betrekking hebben op de “veiligheid van de staat”, bijvoorbeeld (poging tot) staatsgreep of verraad. Tegen de uitspraken van deze rechtbanken is alleen cassatie mogelijk.

Rechters worden in Guinee benoemd door de president.

Zie verder paragraaf 3.3.5 voor meer informatie over de rechtsgang in Guinee.

2.1.3 Geschiedenis¹⁶

Op 2 oktober 1958 werd Guinee onafhankelijk van Frankrijk. Als enige van de Franse koloniën koos Guinee ervoor om geen deel uit te maken van een gemenebest van (voormalige) Franse overzeese gebiedsdelen. Ahmed Sékou Touré, een charismatische vakbondsman die in de jaren '40 en '50 van de vorige eeuw al stakingen leidde uit protest tegen de Franse kolonisator, werd de eerste president van het land. Touré koos voor een socialistisch-revolutionaire politiek met pan-Afrikanistische elementen en wendde zich voor steun tot de Sovjet-Unie. Touré regeerde het land met harde hand. Hij sloot duizenden intellectuelen, critici en (vermeende) politieke tegenstanders op in de gevangenis, waar ze werden gemarteld of gedood. Vele anderen ontvluchtten de dictatuur. De *Parti*

---

¹⁴ US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2005, 6 maart 2007.

¹⁵ US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2005, 8 maart 2006.

¹⁶ Zie ook paragraaf 2.1.2 van het algemeen ambtsbericht Guinee van oktober 2003.

démocratique de Guinée (PDG) van Touré was de enige politieke partij die was toegestaan. In 1979 werd het land omgedoopt tot Revolutionaire Volksrepubliek Guinee.

Gedurende de jaren '60 verkeerde Guinee grotendeels in een internationaal isolement. Hier kwam in de jaren '70 langzaam verandering in. In 1973 besloot het land om met Liberia en Sierra Leone een douane- en samenwerkingsovereenkomst te sluiten. Sindsdien vormen de drie landen de *Mano River Union*. In 1975 ondertekende Guinee het verdrag van Lomé. In hetzelfde jaar werd Guinee lid van de *Economic Community of West African States* (ECOWAS).¹⁷ In 1980 besloot Guinee tot samenwerking met Senegal en Gambia in de *Gambia River Development Union*.

Toen Touré in 1984 onverwacht stierf pleegde het leger een staatsgreep en kwam kolonel Lansana Conté, de huidige president, aan de macht. Conté schortte de grondwet op, ontbond het parlement en de PDG en liet politieke gevangenen vrij. Conté riep de zogenaamde Tweede Republiek uit en de officiële naam van het land werd wederom veranderd in de Republiek Guinee. De uitvoerende en wetgevende macht kwamen in handen van de president, die tevens voorzitter was van het *Comité militaire de redressement national* (CMRN). Politieke partijen waren verboden en er was ook geen parlement.

Nadat op 23 oktober 1990 een nieuwe grondwet per referendum werd aangenomen (de oude grondwet was in 1984 buiten werking gesteld), riep president Conté in 1991 de Derde Republiek uit. Onder zijn voorzitterschap werd het zogenaamde *Comité transitoire de redressement national* (CTRN) geïnstalleerd. Het CTRN was een comité dat leiding diende te geven aan een proces waarbij na een vijfjarige overgangperiode een meerpartijensysteem tot stand zou komen met een gekozen president en wetgevende macht. De president verzekerde zich van de blijvende loyaliteit van het leger door officieren te benoemen op sleutelposities in de nieuwe regering.

In 1992 werd door een aantal ministers en militairen een nieuwe pro-Conté partij opgericht, de *Parti de l'unité et du progrès* (PUP). Binnen de PUP waren met name leden van de etnische groep Soussou goed vertegenwoordigd. Op 3 april 1992 werd een meerpartijensysteem ingevoerd. Eén van de eerste politieke partijen die werd toegestaan was het – tot dusverre illegale – *Rassemblement populaire guinéen* (RPG) van Alpha Condé. Andere oppositiepartijen waren de *Parti pour le renouveau et le progrès* (PRP) geleid door journalist Siradiou Diallo, en de *Union pour la nouvelle République* (UNR) geleid door Mamadou Bah. De laatste twee partijen vertegenwoordigen met name de belangen van de etnische groep Peul.

¹⁷

Zie ook de website van de ECOWAS; <http://www.ecowas.int> (laatst geraadpleegd op 7 juni 2007).

In december 1993 vonden de eerste presidentsverkiezingen plaats waarin kandidaten van verschillende partijen verkiesbaar waren. Conté won deze verkiezingen en werd opnieuw als president geïnstalleerd. De parlementsverkiezingen – die oorspronkelijk gepland waren voor eind 1992 – werden meerdere malen uitgesteld en vonden uiteindelijk doorgang op 11 juni 1995. De verkiezingen werden gewonnen door de PUP, die 71 van de 114 zetels veroverde. De RPG verkreeg negentien zetels, terwijl de PRP en de UNR elk negen zetels kregen. Volgens de oppositie waren de verkiezingen gepaard gegaan met grootschalige intimidatiepraktijken door de veiligheidstroepen. Het nieuwe parlement volgde in juli 1995 formeel het CTRN op nadat de verkiezingsuitslagen waren bekrachtigd door het Hooggerechtshof. In diezelfde maand verenigden de drie grote oppositionele partijen (RPG, PRP en UNR) zich in de *Coordination de l'opposition démocratique* (CODEM).

In februari 1996 pleegden ontevreden officieren een mislukte staatsgreep. In reactie hierop voerde president Conté enige wijzigingen door in het bestuurlijke en militaire apparaat. Hoewel hiervoor een grondwettelijke basis ontbrak, benoemde hij Sidya Touré tot premier (de functie van premier had Conté in 1984 afgeschaft)

In 1998 en in 2003 werd Conté herkozen. Om een derde termijn mogelijk te maken moest, voorafgaand aan de presidentsverkiezingen van 2003, de grondwet veranderd worden.¹⁸ Volgens internationale waarnemers gingen beide presidentsverkiezingen gepaard met grootschalige fraude en intimidatie van oppositiekandidaten en hun aanhangers. De verkiezingen in 2003 werden door de meeste oppositiepartijen geboycot. Conté's derde termijn loopt af in 2010.

Op 30 juni 2002 werden in Guinee parlementsverkiezingen gehouden. Volgens de officiële uitslag behaalde de regeringspartij PUP van president Conté 85 van de 114 zetels in het parlement. De PUP beschikte hierdoor over een tweederde meerderheid in het parlement, waardoor zij zonder overleg met de oppositie de grondwet kon wijzigen.

---

¹⁸

Hiermee werd het de president mogelijk gemaakt om zich voor een onbeperkt aantal termijnen herkiesbaar te stellen. Deze wijziging werd, samen met een verlenging van de presidentiële termijn van vijf naar zeven jaar en het afschaffen van een leeftijdsbeperking voor presidentskandidaten, in een landelijk referendum op 11 november 2001 goedgekeurd.

2.2 Politieke ontwikkelingen

Gedurende de verslagperiode is het land in een diepe economische crisis gestort die geleid heeft tot politieke chaos. Deze chaos kwam tot een climax in januari en februari 2007, toen een grote staking uit protest tegen de dictatuur van Conté op gewelddadige wijze werd neergeslagen. De president was door de protesten en de internationale kritiek op zijn optreden, echter wel zodanig onder druk gezet dat hij op 25 februari 2007 een door het maatschappelijk middenveld voorgestelde premier moest benoemen. Deze premier, Lansana Kouyaté, benoemde vervolgens een nieuw kabinet van 19 ministers. Hierna keerde de rust terug in het land.

Gezondheid van president Conté gaat achteruit

Gedurende de verslagperiode is de gezondheid van president Conté steeds verder achteruit gegaan. Conté lijdt aan acute diabetes en vloog in 2006 in ieder geval tweemaal naar Zwitserland voor medische behandeling.¹⁹ Ook zou hij bij tijd en wijle zijn geheugen kwijt zijn. President Conté verschijnt nog maar zelden in het openbaar.²⁰ Hij leidt een teruggetrokken bestaan in zijn paleis en laat het bestuur van het land over aan een groep vertrouwelingen uit zijn directe omgeving.

Roep om politieke verandering

Begin 2006 kwamen diverse organisaties uit het maatschappelijk middenveld bij elkaar om zich te bezinnen op de mogelijkheden om politieke veranderingen ('*changement*') te bewerkstelligen. Ze werden hierbij gesteund door de belangrijkste oppositiepartijen, waaronder het *Rassemblement du Peuple de Guinée* (RPG), de *Union des Forces Républicaines* (UFR) de *Union du Peuple de Guinée* (UPG) de *Union pour le Progrès et le Renouveau* (UPR). De belangrijkste vakbonden in Guinee, de *Confédération nationale des travailleurs de Guinée* (CNTG) en de *Union syndicale des travailleurs de Guinée* (USTG), organiseerden in februari 2006 en juni 2006 demonstraties tegen de slechte economische situatie, die werd veroorzaakt door slecht bestuur, grootschalige corruptie en het feit dat politieke en militaire leiders op geen enkele manier rekenschap aflegden.

Hoewel de vakbonden in Guinee maar weinig leden hebben (de meeste Guineeërs zijn actief in de informele sector), nam een groot gedeelte van de bevolking deel aan de acties. De meeste Guineeërs namen deel aan de stakingen door thuis te blijven en niet te gaan werken. Andere Guineeërs gingen de straat op om te demonstreren. Hoewel deze demonstraties grotendeels een vreedzaam karakter hadden, werd een aantal hiervan op gewelddadige wijze door de

---

¹⁹ AFP, Kouyaté takes his oath in Conakry, 1 maart 2007

²⁰ AFP, Kouyaté takes his oath in Conakry, 1 maart 2007

veiligheidstroepen de kop in gedrukt.²¹ Bij de betogingen in februari 2006 kwamen ten minste twee burgers in Gueckédou om het leven. Bij betogingen in juni 2006 kwamen in Labé en Conakry ongeveer 18 studenten om het leven en raakten meer dan 80 anderen gewond.²²

Massale betogingen leggen Guinee plat

Op 2 januari 2007 riepen de vakbonden CNTG en USTG de bevolking op om mee te doen aan een algemene staking op 10 januari 2007 om *changement* ('verandering') te eisen. Er werd massaal gehoor gegeven aan deze oproep. De betogers protesteerden tegen de corruptie, inflatie en koopkrachtverlies, misbruik van publieke middelen en tegen de inmenging van president Conté in de rechtsgang. Volgens bronnen was de directe aanleiding het optreden van president Conté die twee personen uit zijn entourage, de puissant rijke zakenman Mamadou Sylla en de voormalige vice-president van de Centrale Bank Fodé Soumah, die waren opgepakt vanwege grootschalige corruptie, hoogst persoonlijk en met veel machtsvertoon in vrijheid stelde.²³

Duizenden burgers legden het werk neer en gingen de straat op om te demonstreren en 'changement' te eisen. Terwijl de eerder genoemde manifestaties in 2006 vooral een protest waren tegen de slechte economische situatie, hadden de acties in januari 2007 een veel openlijker politiek karakter.²⁴ De vakbonden kwamen er openlijk voor uit dat de economische problemen in Guinee een sterke politieke achtergrond hadden. Vanaf het moment dat de stakingen begonnen, op 10 januari 2007, lag het publieke leven in de hoofdstad Conakry plat. Ook elders in het land weigerden burgers *en masse* om te werken en werden betogingen georganiseerd, onder andere in de steden N'Zérékoré, Kissidougou, Siguiré en Kankan. Hoewel sommige betogers autobanden en voertuigen in brand staken en met stenen gooiden, verliep de eerste week van de staking grotendeels vreedzaam. Er vonden geen grote bijeenkomsten plaats en de meeste mensen bleven gewoon thuis. De politie en de gendarmerie gedroeg zich deze eerste week over het algemeen netjes en de presidentiële garde werd nog niet ingezet. In de tweede week van de stakingen escaleerde de situatie.

---

²¹ Human Rights Watch, *Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike*, 24 april 2007

²² Amnesty International, *Amnesty International Report 2007: Guinee, 2007*

²³ Lansana Conté reed hoogst persoonlijk met een colonne auto's naar de centrale gevangenis van Conakry om beide heren te bevrijden. Hierbij zou hij de woorden gesproken hebben: "Ik ben de gerechtigheid."

²⁴ Human Rights Watch, *Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike*, 24 april 2007

Manifestatie loopt uit op bloedbad

Op zondag 21 januari stelden de vakbonden de benoeming van een consensus-premier (waarmee zowel president Conté als de oppositie zouden kunnen leven) als belangrijke voorwaarde voor het beëindigen van de staking.²⁵ Om hun eisen kracht bij te zetten, mobiliseerden vakbondsleiders en andere leiders uit het maatschappelijk middenveld burgers om deel te nemen aan een lange mars naar het centrum van Conakry. In de vroege ochtend van maandag 22 januari 2007 gingen tienduizenden burgers te voet van de voorsteden richting het westen. Het doel van de mars was om het Guinese parlement te bereiken, dat ook bekend staat als het *Palais du Peuple*.

Het centrum van Conakry ligt op een langwerpig schiereiland dat op sommige plaatsen niet meer dan 500 meter breed is, aan drie kanten omgeven door water. Toen de demonstranten het schiereiland naderden, schoten de ordetroepen met scherp. Hierbij vielen vele tientallen doden en honderden gewonden, onder andere in de wijken Hamdallaye en Dixinn.²⁶ Toen de eerste burgers door ordetroepen waren neergeschoten, zetten de andere demonstranten de mars echter voort, waarbij zij de lijken van de slachtoffers boven hun hoofd meedroegen.²⁷ De stoet werd tegengehouden bij de 8 November Brug (*le pont du 8 novembre*), waar tussen tien en twintig burgers om het leven kwamen. Hoewel sommige eenheden probeerden om de mensenmassa te stoppen met traangas en door in de lucht te schieten, schoten andere ordetroepen met scherp op betogers. Hoewel ook politieagenten en leden van de gendarmerie op demonstranten hebben geschoten, werden de meeste wreedheden volgens mensenrechtenorganisaties begaan door de zogeheten *Bérets Rouges* (Rode Baretten, de presidentiële garde). Ook op vluchtende demonstranten en demonstranten die al op de grond lagen werd gevuurd. Volgens officiële cijfers van de Guinese autoriteiten kwamen op deze dag, die in Guinee bekend staat als ‘zwarte maandag’, 49 personen om het leven.²⁸

Toen de mars tot staan was gebracht en de demonstranten zich verspreidden, zetten politieagenten en gendarmes de achtervolging in. Terwijl de ordetroepen hele buurten uitkamden werden honderden burgers in elkaar geslagen, gearresteerd en beroofd. Honderden huizen en winkels werden door politieagenten en gendarmes geplunderd. Hiervan werden niet alleen demonstranten het slachtoffer, maar ook burgers die niets met de mars te maken hadden, waaronder ook vrouwen, kinderen en bejaarden.

---

²⁵ Sinds april 2006, toen president Conté zijn toenmalige premier Cellou Dalein Diallo ontsloeg, was deze positie vacant.

²⁶ Human Rights Watch, *Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike*, 24 april 2007

²⁷ Human Rights Watch, *Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike*, 24 april 2007

²⁸ Economist Intelligence Unit, *Country Report Guinee*, maart 2007

Vakbondsleiders gearresteerd

Dezelfde avond werden de drie belangrijkste vakbondsleiders gearresteerd: Rabiathou Sérah Diallo (CNTG), Ibrahima Fofana (USTG) en Yamadou Touré (ONSLG²⁹). Zij werden naar verluidt voorgeleid aan de president zelf die hen persoonlijk met de dood zou hebben bedreigd, in een kennelijke poging om hen te intimideren.³⁰ De volgende dag werden zij vrijgelaten.³¹

Op 24 januari 2007 zegde Conté toe de vakbonden tegemoet te willen komen. Hij gaf aan dat hij bereid was een consensus-premier te benoemen en het land om te vormen tot een 'semi-presidentiële' staat waarin ook een premier een gedeelte van de uitvoerende macht zou krijgen.³² De vakbonden reageerden hier positief op, maar gaven aanvankelijk aan de staking voort te zetten in afwachting van meer concrete stappen.

Staking beëindigd

Op 27 januari 2007 bereikten de vakbonden en president Conté een akkoord. Er zou een consensus-premier worden benoemd die aan het hoofd zou staan van de regering en die over aanzienlijke bevoegdheden zou beschikken. Daarnaast zou de prijs van rijst en benzine worden verlaagd.³³ Vakbondsleider Ibrahima Fofana maakte hierop bekend dat de stakingen beëindigd waren.³⁴ Conté leek echter geen haast te maken met de benoeming van een consensus-premier. Op 5 februari 2007 stelden de vakbonden president Conté dan ook een ultimatum: Als de president op 12 februari 2007 nog geen aanvaardbare premier zou hebben benoemd, zouden de stakingen hervat worden.³⁵

Eugène Camara³⁶ tot premier benoemd

Op 9 februari benoemde president Conté, onder druk van het maatschappelijk middenveld, uiteindelijk een 'consensus-premier'. Zijn keus was gevallen op Eugène Camara. De woede en verbijstering bij de vakbonden was groot: Niet alleen maakte Camara al onderdeel uit van het kabinet (hij was Minister van Staat voor Presidentiële Zaken), hij werd ook beschouwd als vertrouweling van de president.³⁷ In reactie op deze benoeming braken in diverse delen van het land

---

²⁹ Organisation Nationale des Syndicats Libres de Guinée

³⁰ ITUC, Guinea: ITUC demands the release of arrested trade union leaders, 23 januari 2007

³¹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

³² BBC News, Guinea leader 'cedes key demand', 25 januari 2007

³³ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

³⁴ BBC News, Guinean unions end general strike, 28 januari 2007

³⁵ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

³⁶ Camara, Diallo e.d. zijn in Guinee zeer veelvuldig voorkomende namen. Dat de personen die in dit ambtsbericht genoemd worden dezelfde achternaam dragen wil niet zeggen dat ze familie van elkaar zijn.

³⁷ Al Jazeera, Deadly clashes erupt over Guinea PM, 10 februari 2007

rellen uit waarbij ten minste 27 doden vielen.³⁸ Op verschillende plaatsen vonden plunderingen plaats.

Stakingen hervat, noodtoestand afgekondigd

Op 12 februari 2007 hervatten de vakbonden de stakingen. Ze gaven aan de stakingen net zo lang vol te zullen houden totdat president Conté zou aftreden. Dezelfde dag nog kondigde de president, voor de eerste maal sinds hij aan de macht kwam, de noodtoestand af. Hiermee werden alle bevoegdheden van de civiele autoriteiten overgedragen aan het leger. Voorts kon een ieder die gezien werd als gevaar voor de veiligheid of openbare orde, of die de werkzaamheden van de autoriteiten belemmerde, onder huisarrest worden geplaatst. Tevens werden openbare of private bijeenkomsten die zouden kunnen leiden tot ordeverstoringen verboden.³⁹ Tenslotte werd het leger geautoriseerd om alle middelen aan te wenden om controle over alle media in het land te verkrijgen. In Conakry werd een uitgaansverbod afgevaardigd: Aanvankelijk mochten mensen zich slechts tussen 16:00 en 20:00 op straat begeven, later werd deze periode verruimd.⁴⁰

In het gehele land werden burgers aangehouden en vonden huiszoekingen plaats. Het leger, onder bevel van opperbevelhebber Generaal Kerfalla Camara, beging hierbij, net als politie en gendarmerie, grove schendingen van de mensenrechten. Hulpdiensten (waaronder ambulances) en ngo's werden door het leger belet om hun werkzaamheden uit te voeren. In reactie hierop besloten sommige demonstranten om overheidsgebouwen te plunderen en in brand te steken, zowel in Conakry als elders in het land. In 30 van de 33 prefecturen vonden plunderingen plaats. In het oosten van het land sloegen veel ambtenaren en bestuurders op de vlucht voor agressieve menigten. Daar, in de stad N'Zérékoré, werd ook het huis van de nieuwe premier Eugène Camara door boze demonstranten geplunderd.⁴¹ Elders voerden politieagenten en soldaten wraakacties uit, waar ook onschuldige burgers het slachtoffer van werden. De meeste buitenlanders uit Westerse landen werden in deze periode uit veiligheidsoverwegingen geëvacueerd.

Noodtoestand beëindigd

Op 23 februari 2007 vroeg president Conté de Nationale Vergadering om te stemmen over verlenging van de noodtoestand. Tamelijk onverwacht stemde het parlement tegen het voorstel.⁴² Het was de eerste keer dat het parlement, waarin Conté's *Parti de l'unité et du Progrès* (PUP) een comfortabele meerderheid heeft, de president zijn zin niet gaf. Waarnemers speculeren erover dat veel van de parlementariërs bang waren dat de volkswoede zich tegen hén en hun bezittingen

---

³⁸ AP, Martial law imposed in Guinea's capital after deadly protest, 13 februari 2007

³⁹ AP, Martial law imposed in Guinea's capital after deadly protest, 13 februari 2007

⁴⁰ AP, Martial law imposed in Guinea's capital after deadly protest, 13 februari 2007

⁴¹ Panapress, Reprise des manifestations de rue en Guinée, 10 februari 2007

⁴² AFP, Kouyaté takes his oath in Conakry, 1 maart 2007

zou keren. In tegenstelling tot de militairen konden zij zich immers niet terugtrekken in de veiligheid van een legerkamp.⁴³

Druk van de internationale gemeenschap

Hoewel Guinee in het verleden buitenlandse inmenging met interne politieke aangelegenheden altijd heeft afgehouden, heeft de verontwaardiging van de internationale gemeenschap president Conté toch voldoende onder druk gezet om bemiddeling van buiten te accepteren. Op 20 februari 2007 reisden de toenmalige president van Sierra Leone, Ahmad Tejan Kabbah en de Liberiaanse president Ellen Johnson Sirleaf af naar Conakry waar zij een ontmoeting hadden met president Conté. Ook de Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten (ECOWAS) stuurde een delegatie naar Conakry. Onder leiding van de Nigeriaanse ex-president generaal Babangida en de Ghanese secretaris-generaal van ECOWAS, Mohamed Ibn Chambas, vonden intensieve onderhandelingen plaats tussen president Conté en de Guinese vakbonden.⁴⁴

Uiteindelijk was de belangrijkste uitkomst van de onderhandelingen dat president Conté toezegde om een minister-president te kiezen uit een lijst van namen die door de vakbonden was opgesteld. De vakbonden zegden vervolgens toe de stakingen op zondag 25 februari om middernacht te beëindigen.

Kouyaté tot premier benoemd

Onder druk van de internationale gemeenschap kondigde president Conté op 25 februari aan dat hij de ervaren VN-diplomaat Lansana Kouyaté tot premier zou benoemen.⁴⁵ De vakbonden gingen hiermee akkoord.⁴⁶ Op maandag 26 februari werden de doden herdacht die bij de staking waren gevallen. Op dinsdag 27 februari 2007 gingen de stakers weer aan het werk.⁴⁷ Kouyaté werd op 1 maart 2007 beëdigd, zonder dat de president daar overigens bij aanwezig was.⁴⁸ Hiermee kwam voorlopig een einde aan de crisis waarin ten minste 129 personen om het leven zijn gekomen en 1.700 anderen gewond waren geraakt.⁴⁹

Kouyaté vormt een regering

Kouyaté kreeg het mandaat om een regering te vormen. Deze regering werd op 28 maart 2007 gevormd. De regering bestaat uit negentien ministers en drie

---

⁴³ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

⁴⁴ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

⁴⁵ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

⁴⁶ BBC News, Guineans back to work after deal, 27 februari 2007

⁴⁷ BBC News, Guineans back to work after deal, 27 februari 2007

⁴⁸ AFP, Kouyaté takes his oath in Conakry, 1 maart 2007

⁴⁹ Human Rights Watch, Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike, 24 april 2007

staatssecretarissen, voor Afrikaanse begrippen een kleine formatie. Geen van de ministers van het oude kabinet keerde terug in de regering van Kouyaté.⁵⁰

Hoewel de regering van Kouyaté ambitieuze plannen presenteerde, voornamelijk om de economie nieuw leven in te blazen, was zijn armslag gedurende de rest van de verslagperiode beperkt. Niet alleen omdat het leger, dat onder bevel staat van president Conté, erg machtig is. Kouyaté's armslag was ook beperkt omdat Conté hem niet het mandaat gaf om veranderingen door te voeren in de top van het ambtenarenapparaat. De directeuren en directeuren-generaal zijn veelal lid van de PUP, hebben korte lijntjes met de president en zijn doorgaans zeer corrupt. Volgens bronnen werken zij de hervormingen die Kouyaté wil doorvoeren actief tegen. Alleen de president is gemachtigd om hoge ambtenaren te ontslaan en heeft dat tot dusver geweigerd.⁵¹ Hoewel de meerderheid van de gouverneurs, *préfets* en *sous-préfets* Kouyaté gunstig gezind zijn, hebben zij op hun bestuursniveau ook te maken met een ambtenarij die veelal weigert mee te werken aan politieke veranderingen.

Muiterij in het leger

Op 4 mei 2007 gingen muitende soldaten de straat op uit protest tegen het uitblijven van loonsverhogingen die hen elf jaar eerder al door president Conté waren beloofd. Zij schoten in de lucht met vuurwapens, vielen het huis aan van een hoge militair en plunderden winkels.⁵² De onlusten begonnen in Conakry maar verspreidden zich weldra naar Kindia en naar kazernes in andere steden. De onlusten hielden meer dan twee weken aan. In totaal kwamen minstens zes personen om het leven en tientallen anderen raakten gewond. Naar aanleiding van de incidenten besloot president Conté om de minister van Defensie, Arafan Camara, en legerleider Generaal Kerfalla Camara⁵³ te ontslaan.⁵⁴

Financiële steun

Half juli voerde een missie van het Internationaal Monetair Fonds een zogeheten Artikel IV-consultatie⁵⁵ uit met de nieuwe Guinese regering. Zij bespraken met Kouyaté de mogelijkheid om een *poverty reduction and growth facility* (PRGF)

---

⁵⁰ Al Jazeera, Guinea PM appoints new government, 29 maart 2007

⁵¹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

⁵² BBC News, Guinea soldiers riot over wages, 4 mei 2007

⁵³ Generaal Kerfalla Camara stierf op 10 september 2007 in een ziekenhuis in Parijs aan de gevolgen van een chronische ziekte (Panapress, Former head of Guinean army dies in Paris, 10 september 2007).

⁵⁴ BBC News, Guinea's defence minister sacked, 12 mei 2007

⁵⁵ Artikel IV-consultaties zijn periodieke discussies tussen het Fonds en zijn lidstaten over de algemene economische ontwikkelingen en beleid.

voor 2008-2010 af te sluiten, waarmee schuldenverlichting onder het HIPC⁵⁶ initiatief tot de mogelijkheden zou gaan behoren. De regering Kouyaté begon tevens met het opstellen van een nieuw *poverty reduction strategy paper* (PRSP) voor de periode 2007-2010, één van de voorwaarden voor zowel de PRGF als schuldenverlichting.⁵⁷

Op 21 december 2007 gaf de Raad van Bewindvoerders van het Internationaal Monetair Fonds haar goedkeuring aan de PRGF. Hiermee kwam een bedrag van ongeveer US\$75,2 miljoen beschikbaar voor een periode van drie jaar ter ondersteuning van het economisch programma van de regering van Guinee. Daarnaast werd een bedrag van US\$7,6 miljoen beschikbaar gesteld onder het HIPC Initiatief.⁵⁸

Verkiezingen

Halverwege 2007 werden de parlamentsverkiezingen, die al een aantal keren eerder waren uitgesteld en op de agenda stonden voor december 2007, opnieuw uitgesteld. De bedoeling is dat de verkiezingen zullen plaatsvinden in maart 2008, maar duidelijk is dat deze datum wederom niet gehaald zal worden. Meer realistisch is dat de verkiezingen eind 2008 zullen worden gehouden.⁵⁹ Begin december 2007 installeerde president Conté de kiescommissie CENI (*Commission électorale nationale indépendante*) die de verkiezingen zal gaan organiseren.⁶⁰ Volgens verschillende bronnen is de CENI evenwichtig samengesteld, met vertegenwoordigers van de regering, de politieke oppositie en het maatschappelijk middenveld. De CENI wordt voorgezeten door M. Sékou Ben Sylla. Allereerst moet de CENI kiezers registreren. De commissie krijgt hierbij ondersteuning van de EU en de UNDP. Aan het einde van de verslagperiode was hier echter nog geen begin mee gemaakt. De vraag is of de opkomst voor de verkiezingen hoog zal zijn. De oppositiepartijen speelden geen enkele rol bij de stakingen in januari en februari 2007 en hebben veel minder draagvlak dan bijvoorbeeld de vakbonden.⁶¹

De politieke oppositie in Guinee is zwak en slecht georganiseerd.⁶² De partijen zijn intern verdeeld en hebben weinig geld in kas om campagne te voeren en genieten bij de bevolking weinig geloofwaardigheid. Halverwege 2007 vormden

---

⁵⁶ Heavily Indebted Poor Countries, een groep van 37 arme landen met een hoge schuldenlast die in aanmerking komen voor bijzondere hulp van het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.

⁵⁷ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁵⁸ IMF, IMF executive board approves US\$75.2 million PRGF arrangement and additional interim HIPC assistance for Guinea, 21 december 2007

⁵⁹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁶⁰ Le Diplomate Guinée, CENI : Entre ‘‘dénouement total’’ et refus d’une ‘‘tutelle’’, 14 januari 2008

⁶¹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁶² Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

een aantal oppositiepartijen in Guinee de *Alliance nationale pour l'alternance démocratique* (ANAD), waar de UFR⁶³, UPR⁶⁴, UPG⁶⁵ en UFDG van deel uitmaken, naast elf andere politieke groeperingen.⁶⁶ Bij de beweging sloten zich ook een aantal partijen aan die voorheen onderdeel uitmaakten van de coalitie die president Conté steunt. De belangrijkste oppositiepartijen doen overigens niet aan de coalitie mee. ANAD staat onder leiding van UFR-voorman en oud-premier Sidya Touré.⁶⁷

Overigens is het van belang om op te merken dat president Conté, zelfs als de oppositiepartijen de parlementsverkiezingen zouden winnen, aan de macht kan blijven tot het einde van zijn ambtstermijn in 2010. Zelfs een meerderheid van de parlementariërs kan de president niet naar huis sturen. Volgens bronnen kan het parlement hooguit het Hooggerechtshof verzoeken om de president op medische gronden uit zijn functie te ontheffen.

Eind 2007 had het Kabinet van Kouyaté enige vooruitgang geboekt met macro-economische hervormingen. De elektriciteits- en watervoorzieningen in Conakry waren ook enigszins verbeterd. De meerderheid van de bevolking leeft echter nog steeds zonder deze basisvoorzieningen en de economische situatie blijft ronduit slecht. Gedurende de laatste maanden van 2007 werd duidelijk dat sommige burgers veel meer 'changement' hadden verwacht van Kouyaté. In september 2007 vonden demonstraties plaats in Conakry tegen het gebrek aan rijst, benzine, suiker en plantaardige olie. De demonstranten werden met traangas uit elkaar gejaagd, maar ditmaal werd er niet op de demonstranten geschoten.⁶⁸

President Conté lijkt macht weer naar zich toe te trekken

Op 5 december 2007 vaardigde president Conté een decreet uit waarmee hij de ministeries 'reorganiseerde'. Feitelijk kwam deze reorganisatie er op neer dat hij de premier bevoegdheden afnam ten gunste van zijn kabinetschef. De vakbonden protesteerden hevig tegen deze maatregel en verklaarden dat het decreet in strijd was met het akkoord dat zij op 27 januari 2007 hadden gesloten met president Conté. Op 3 januari 2008 rolde president Conté opnieuw met zijn spierballen toen hij, zonder premier Kouyaté te consulteren, besloot om de minister van Communicatie en tevens woordvoerder van de regering, Justin Morel Junior, te ontslaan. Naar verluidt werd de minister vervangen omdat deze het had aangedurfd om kritiek te leveren op de nieuwjaarstoespraak van president Conté

---

⁶³ Union des forces républicaines

⁶⁴ Union pour le progrès et le renouveau

⁶⁵ Union pour le progrès de la Guinée

⁶⁶ Aminata, Sidya Touré, Bah Ousmane, Jean Marie, Bah Mamadou lancent une nouvelle Coordination de l'opposition, 26 mei 2007

⁶⁷ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁶⁸ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

en omdat hij kritiek had geleverd op het presidentiële decreet van 5 december 2007.⁶⁹ De volgende dag vroeg Kouyaté de president om het ontslag ongedaan te maken, maar daar ging Conté niet op in.⁷⁰

Nieuwe stakingen?

In de eerste week van 2008 kondigden de vier grootste vakbonden nieuwe stakingen aan om te protesteren tegen president Conté die in hun ogen de afspraken van 27 januari 2007 had geschonden.⁷¹ De stakingen zouden beginnen op 10 januari 2008.⁷² Twee dagen van tevoren, op 8 januari 2008, besloten de vakbonden de stakingen op te schorten tot 31 maart 2008 omdat ze vreesden dat de demonstratie op chaos en geweld zou uitdraaien.⁷³ Zij gaven president Conté nog tot 31 maart 2008 om aan hun eis, naleving van het akkoord van 27 januari 2007, tegemoet te komen.⁷⁴

Relaties met buurlanden

De relaties tussen Guinee en Senegal en de relaties tussen Guinee en Guinee-Bissau zijn goed te noemen. De relaties tussen de lidstaten van de Mano River Union (MRU) worden steeds sterker, nadat ze enige jaren geleden getroebleerd waren geraakt vanwege rebellengroeperingen uit Liberia en Sierra Leone die regelmatig de grens overstaken en aan het begin van dit millennium ook op Guinees grondgebied actief waren.⁷⁵

Guinee en Sierra Leone hebben al enige jaren een grensconflict dat betrekking heeft op de plaats Yenga.⁷⁶ Beide landen zijn in overleg met elkaar om een oplossing te vinden voor deze kwestie.⁷⁷

Op 31 juli 2007 vonden gewelddadige incidenten plaats tussen Guineese jagers en bewoners van het Malinese grensdorp Dalagoué. Het is onduidelijk wat de aanleiding was van de incidenten, al zijn er geruchten dat een groep Guineeërs in militaire uniformen een aantal Malinese burgers zou hebben gekidnapt. Bekend is dat Guineese militairen zich, met name in de grensgebieden, schuldig maken aan illegale activiteiten met het oog op economisch gewin. Het Malinese leger maakte

---

⁶⁹ Panapress, Guinean President Conte sacks Information Minister, 4 januari 2008

⁷⁰ AFP, Tensions en Guinée: préavis de grève générale à partir du 10 janvier, 4 januari 2008

⁷¹ Panapress, Guinean labour unions threaten indefinite strike, 5 januari 2008

⁷² Panapress, Guinean labour unions threaten indefinite strike, 5 januari 2008

⁷³ Panapress, Guinean unions call of strike, 10 januari 2008

⁷⁴ AFP, Guinée: mot d'ordre de grève générale levé, selon un syndicaliste, 9 januari 2008

⁷⁵ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

⁷⁶ De stad Yenga ligt in Sierra Leone, maar is lange tijd bezet geweest door Guineese troepen omdat rebellen uit Sierra Leone de stad als uitvalsbasis voor operaties (ook op Guinees grondgebied) trachtten te gebruiken. In de omgeving van de stad bevinden zich waarschijnlijk grote hoeveelheden diamant en de exacte loop van de grens is nog onderwerp van twist.

⁷⁷ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

een einde aan de gewelddadigheden en hierbij verloren enkele Guineeërs het leven.⁷⁸ Naar aanleiding van deze conflicten bezocht de Guinese minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid, Mamadou Boh Keita, eind november de Malinese hoofdstad Bamako om het probleem met de Malinese regering te bespreken.⁷⁹

---

⁷⁸

Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁷⁹

Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

2.3 Veiligheidssituatie

In januari en februari 2007 vonden in het gehele land demonstraties plaats tegen het regime van president Conté. Zowel in Conakry als in andere steden schoten de ordetroepen (politie, gendarmerie en presidentiële garde) met scherp op demonstranten (zie ook paragraaf 2.2). In de periode van 12-23 februari was de noodtoestand van kracht. In deze periode begingen de ordetroepen een groot aantal mensenrechtenschendingen (zie paragraaf 2.2 en 3.3) Daarnaast werd de bewegingsvrijheid van burgers beperkt door een avondklok. Ook was het internationale vliegveld van Conakry gedurende enkele dagen gesloten voor al het vliegverkeer.

In februari 2007 richtten boze demonstranten in het hele land zich op gebouwen en voertuigen die symbool stonden voor het regime van Conté. Gemeentehuizen, gebouwen van rijksdiensten, politiebureaus en dergelijke werden geplunderd en soms in brand gestoken. Met name in het oosten (Forestiére) heeft dit ertoe geleid dat veel bestuurders en ambtenaren op de vlucht sloegen. Hierdoor raakte de staat in sommige delen van het land het monopolie op geweld kwijt en kregen plundersers en andere criminelen vrij spel. Van alle plunderingen werd ongeveer 30% begaan door ‘demonstranten’ en 70% door de ordetroepen.

Enkele weken nadat president Conté een nieuwe premier benoemde (Lansana Kouyaté) en de rust weer terugkeerde, gingen de meeste bestuurders en ambtenaren weer terug naar hun post. Hoewel een groot gedeelte van hun roerende en onroerende goederen verloren is gegaan, was aan het einde van de verslagperiode de orde in het gehele land weer hersteld, ook in de provincie Forestiére.

In Guinee zijn veel wapens in omloop die de afgelopen jaren vanuit de buurlanden zijn binnengestroomd. In het gehele land vinden regelmatig gewapende roofovervallen plaats, vaak uitgevoerd door criminelen in militaire tenues. Door de bijna universele straffeloosheid (zie ook paragraaf 3.3.5) kunnen bandieten vrijwel ongestoord hun gang gaan.

Leger

Het is lastig om betrouwbare informatie te krijgen over de omvang van de verschillende onderdelen van de krijgsmacht. Waarschijnlijk bestaat de totale krijgsmacht uit ongeveer 9.000 manschappen. Er zijn in ieder geval drie elitecorpsen in Guinee. Zij krijgen in de regel goed betaald en zijn loyaal aan de president:

- *Garde Presidentielle* (ook bekend als *Bérets Rouges*, ofwel ‘Rode Baretten’): Deze presidentiële garde telt circa 3.000 man. De meesten van hen zijn

gestationeerd in Conakry, maar er bevinden zich tevens eenheden in de diverse *gouvernorats*.

- *Batallion de Parachutistes*. Zij dragen ook rode baretten en worden door burgers soms verward met de *Garde Presidentielle*.
- *Rangers*. De *Rangers* zijn elite-soldaten die training hebben gekregen van de Verenigde Staten, China en recenter van Frankrijk.

Alle legeronderdelen vallen formeel onder het ministerie van Defensie. Volgens bronnen kan de president in zijn hoedanigheid van opperbevelhebber van de strijdkrachten de legeronderdelen direct aansturen en hierbij de minister van Defensie passeren. De premier heeft weinig tot geen invloed op het leger.

Hoge militairen profiteren sterk van de nauwe banden die ze met de entourage van de president onderhouden. Ze wonen doorgaans in mooie huizen en rijden in dure auto's op kosten van de staat. De lagere militairen krijgen minder betaald en hebben minder privileges. Toch profiteren ook zij van voorrechten: Militairen kunnen bijvoorbeeld maandelijks een zak gesubsidieerde rijst van 50 kilo kopen voor een prijs van 25.000 Guinese Frank, terwijl een dergelijke zak op de markt zo'n 115.000-130.000 Guinese Frank kost.

Gendarmerie

De gendarmerie is een militair politiekorps dat belast is met het bewaken van de openbare orde. De gendarmerie valt onder het ministerie van Defensie.

Politie

De politie valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken. Er zijn in Guinee verhoudingsgewijs maar weinig politieagenten, naar schatting zo'n 4.000-5.000. Ondanks training door de Fransen is de politiemacht slecht getraind en ongedisciplineerd. De politie heeft geen kennis van 'crowd control'. Politieagenten worden slecht betaald en velen van hen vullen hun inkomen aan door corruptie (incasseren van steekpenningen bij checkpoints) of diefstal.

2.4 Sociaaleconomische situatie

Guinee is dankzij de aanwezigheid van grondstoffen – in het bijzonder bauxiet, goud en diamanten – in potentie een rijk land. Echter, als gevolg van jarenlang economisch wanbeleid en verstikkende corruptie wordt het overgrote deel van de Guinese bevolking dagelijks geconfronteerd met een doorgaans (zeer) slechte sociaaleconomische situatie.

Guinee staat op de 160ste plaats (van de 177 landen) van de Human Development Index (HDI) van het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP), vier plaatsen lager dan een jaar eerder.⁸⁰ De levensverwachting in Guinee is 53,9 jaar en 70,5% van de bevolking is analfabeet.⁸¹ Het Bruto Nationaal Product per capita bedraagt USD 347 per jaar.⁸² De welvaart in Guinee is zeer scheef verdeeld.

Volgens velen is deze zichtbare achteruitgang op sociaaleconomisch terrein de belangrijkste bron van algemene maatschappelijke ontevredenheid die leidde tot de protestacties van januari en februari 2007 tegen het regime van president Lansana Conté (zie paragraaf 2.2).

Corruptie

Corruptie komt in Guinee voor in alle sectoren van de samenleving en in alle bestuurslagen. Guinee staat op de 168ste plaats (van de 179 landen) van de corruptiebarometer van de niet-gouvernementele organisatie Transparency International.⁸³

Voor vrijwel alle diensten, die officieel gratis of tegen een geringe administratieve vergoeding verkregen moeten kunnen worden, geldt dat extra betaald moet worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om (basis- of middelbaar) onderwijs, medische voorzieningen, het verkrijgen van een baan bij de overheid, maar ook om de afgifte van documenten of aangiften bij de burgerlijke stand, waar burgers volgens de wet recht op hebben of zelfs verplicht toe zijn. Daarnaast vragen politieagenten en veiligheidsdiensten regelmatig om steekpenningen, met name bij checkpoints. Alleen na betaling kan de burger zijn weg vervolgen.

Daarnaast kunnen tegen betaling, op illegale wijze, valse verklaringen en valse of onrechtmatig afgegeven documenten worden verkregen, waaronder paspoorten, geboorteakten, documenten en verklaringen van diverse organisaties. Doorgaans betreft het stukken die in de voorgeschreven vorm en door de bevoegde persoon of

---

⁸⁰ United Nations Development Program, Human Development Index 2006, 2006

⁸¹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

⁸² Zie www.imf.org (laatst geraadpleegd op 8 februari 2008).

⁸³ Transparency International, Corruption Perceptions Index 2007, 2007

autoriteit zijn afgegeven, waarvan de inhoud tegen betaling door de verzoeker wordt bepaald. Ook is het mogelijk om door middel van het betalen van steekpenningen een rechtzaak te laten afblazen of de uitkomst hiervan te beïnvloeden of zelfs te bepalen.

3 Mensenrechten

3.1 Juridische context

3.1.1 Verdragen en protocollen

Guinee is sinds 12 december 1958 lid van de Verenigde Naties⁸⁴ en sinds 2001 lid van de Afrikaanse Unie.⁸⁵ Het land is partij bij een aantal internationale verdragen en protocollen op het gebied van mensenrechten, waaronder:⁸⁶

- Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (1977);
- Internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (1978);
- Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (1978) inclusief het eerste Facultatief Protocol waarin het individueel klachtenrecht bij het Mensenrechtencomité wordt vastgesteld (1993);
- Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (1982);
- Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (1989). Guinee heeft het Facultatief protocol behorende bij dit verdrag in 2006 getekend maar nog niet geratificeerd;⁸⁷
- Verdrag inzake de rechten van het kind (1990);⁸⁸
- Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (1965) en het Protocol betreffende de status van vluchtelingen (1968);⁸⁹
- Protocol inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel (2004), tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad; Protocol tegen de smokkel van migranten over land, over zee en door de lucht (2005), tot aanvulling van hetzelfde verdrag;⁹⁰
- Statuut van het Internationaal Strafhof (2003).⁹¹

---

⁸⁴ Zie <http://www.un.org> (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008).

⁸⁵ Zie <http://www.africa-union.org> (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008). Vóór 2001 was Guinee lid van de voorganger van de Afrikaanse Unie, de Organisatie van Afrikaanse Eenheid.

⁸⁶ Tussen de haakjes staat aangegeven vanaf welk moment het bedoelde instrument voor Guinee bindend is.

⁸⁷ Zie verdragenbank op www.minbuza.nl (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008).

⁸⁸ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Status of Ratification of the Principal International Human Rights Treaties, 9 juni 2004.

⁸⁹ Zie <http://www.unhcr.org> (laatst geraadpleegd op 7 januari 2007).

⁹⁰ Zie verdragenbank op www.minbuza.nl (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008).

⁹¹ Zie <http://www.icc-cpi.int> (laatst geraadpleegd op 7 januari 2007).

Daarnaast is Guinee partij bij de volgende regionale verdragen en protocollen:

- Verdrag van de Afrikaanse Unie inzake het verdrag van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid betreffende de bijzondere vluchtelingenproblematiek in Afrika (1972);
- Afrikaans Handvest voor de rechten van de mens en van de volkeren (1982). Guinee heeft in het bijbehorende Protocol betreffende de oprichting van een Afrikaans Hof voor de rechten van de mens en van de volkeren in 2003 ondertekend, maar nog niet geratificeerd.⁹²

Volgens de Grondwet van Guinee prevaleren de bepalingen van aangenomen of geratificeerde verdragen vanaf de dag van de publicatie boven alle nationale wetgeving.

Guinee voldoet al sinds jaar en dag nauwelijks aan zijn rapportageverplichtingen.

3.1.2 Nationale wetgeving

De Grondwet van Guinee van 23 december 1990⁹³ geeft in hoofdstuk II een opsomming van de door Guinee erkende mensenrechten en fundamentele vrijheden. Het betreft zowel de klassieke mensenrechten als een beperkt aantal sociale, culturele en economische rechten. De uitoefening van (bepaalde aspecten van) een aantal grondrechten – bijvoorbeeld vrijheid van meningsuiting⁹⁴ – heeft nadere uitwerking gekregen in specifieke wetgeving. Naast rechten noemt de Grondwet een aantal plichten, waaronder de plicht om de wetten van het land na te leven, de geest van democratie en tolerantie te bevorderen, en de eer en mening van andere te respecteren.

De Grondwet is gebaseerd op de algemene principes van de rechtstaat. In de Grondwet is scheiding tussen de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht voorzien.

De regels met betrekking tot de verkrijging en het verlies van de Guinese nationaliteit zijn vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek van de Republiek Guinee. Deze regels zijn laatstelijk op 1 januari 1996 gewijzigd.⁹⁵

---

⁹² Zie <http://www.africa-union.org> (laatst geraadpleegd op 7 januari 2007)

⁹³ *Loi fondamentale de la République de Guinée.*

⁹⁴ *Zie loi 91/05/CRTN portant sur la liberté de la presse, de la radio, de la TV, et de la communication en général;* verkrijgbaar via <http://www.assemblee-nationale.gn.refer.org> (laatst geraadpleegd op 7 januari 2007).

⁹⁵ Zie informatie opgenomen in de Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand; zie <http://www.kennisbankibs.nl> (laatst geraadpleegd op 18 juni 2007). Voor een kopie van de

3.2 Toezicht op naleving van mensenrechtenschendingen

In oktober 2007 stelde het Guineese parlement een parlementaire onderzoekscommissie in die onderzoek zou moeten doen naar de mensenrechtenschendingen die zijn gepleegd bij de gebeurtenissen van januari en februari 2007 en rond de stakingen van juni 2006. Hoewel de 19 leden van de commissie reeds benoemd zijn, was de commissie in december 2007 nog niet van start gegaan. De zes advocaten die zitting hebben in de commissie hadden hun deelname opgeschort, omdat ze meededen aan een staking van advocaten die daarmee protesteerden tegen de wederrechtelijke arrestatie van een advocaat die een bezoek wilde brengen aan een cliënt in een gevangenis (zie ook paragraaf 3.3.5 van dit ambtsbericht).⁹⁶

In Guinee zijn diverse mensenrechtenorganisaties actief die de situatie monitoren en rapporten uitbrengen. Hoewel medewerkers van deze organisaties incidenteel te maken krijgen met intimidaties, kunnen deze organisaties over het algemeen redelijk vrij opereren in Guinee.

Toezicht op de mensenrechten vindt tevens plaats door bezoeken van internationale organisaties zoals het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) aan gevangenis. Het ICRC registreert en monitort de situatie van gevangenen met een hoog veiligheidsrisico (*security detainees*) en probeert in samenwerking met de Guineese autoriteiten de omstandigheden in gevangenis te verbeteren. Illegale plaatsen van detentie van de veiligheidsdiensten kunnen zij echter niet bezoeken. Ook de internationale mensenrechtenorganisaties Amnesty International en Human Rights Watch rapporteren over de mensenrechtensituatie in Guinee.

3.3 Naleving en schendingen⁹⁷

In het hele land was gedurende de gehele verslagperiode sprake van mensenrechtenschendingen. Vooral de republikeinse garde en de gendarmerie zijn

---

relevante delen van het Burgerlijk Wetboek wordt verwezen naar <http://www.kennisbanknationaliteitswetgeving.nl> (laatst geraadpleegd op 19 juli 2007).

⁹⁶ IRIN News, Guinea: Probe into abuse by security forces fizzles, 22 november 2007

⁹⁷ Informatie in paragraaf 3.3 van dit ambtsbericht is voor een deel ontleend aan US State Department, Guinea – Country Reports on Human Rights Practices, 6 maart 2007, en Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2005, 8 maart 2006, en Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2004, 28 februari 2005, en Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2003, 25 februari 2004. Daar waar deze informatie van andere openbare bronnen afkomstig is, dan wel waar deze informatie door andere openbare bron expliciet wordt bevestigd of weersproken, wordt dit nadrukkelijk vermeld.

hiervoor verantwoordelijk, maar ook politieagenten schenden de rechten van de mens. Hiervan werden in de eerste plaats politieke activisten en betogers die deelnamen aan de manifestaties tegen het regime van Conté het slachtoffer. In januari – februari 2007 vonden gewelddadige incidenten plaats tussen demonstranten die het aftreden van president Conté eisten en militairen en politieagenten die met geweld de demonstraties de kop in drukten. In die weken vond in korte tijd een groot aantal ernstige schendingen van de mensenrechten plaats, met name in de periode dat de noodtoestand van kracht was (12-23 februari 2007). Daarnaast werden, gedurende de gehele verslagperiode, mensenrechtenschendingen gepleegd waarvan ook gewone burgers het slachtoffer werden. De Guinese bevolking kan tegen deze schendingen nauwelijks bescherming inroepen. Zie voor meer informatie ook paragraaf 2.2.

Eén van de belangrijkste aspecten van de mensenrechtenproblematiek in Guinee is de straffeloosheid. Zowel de institutionele structuren als de politieke wil om tot vervolging van mensenrechtenschendingen over te gaan ontbreken nagenoeg. Het justitieel apparaat is corrupt, niet onafhankelijk van de politieke macht, en onvoldoende toegerust om daadwerkelijk vervolging in te stellen.

3.3.1 Vrijheid van meningsuiting

De Grondwet erkent het recht op vrije meningsuiting en legt de plicht op om de mening van anderen te respecteren. De uitoefening van de persvrijheid heeft nadere uitwerking gevonden in bijzondere wetgeving.⁹⁸ De wet verbiedt alle uitingen die als doel hebben het aanzetten tot haat, onverdraagzaamheid of discriminatie. Laster en smaad, waaronder belediging van het Staatshoofd, zijn verboden en strafbaar. De straffen variëren van een geldboete of intrekking van de perskaart, tot een gevangenisstraf.

In de periode dat de noodtoestand was afgekondigd in Guinee (12-23 februari 2007) vonden ernstige schendingen van de vrijheid van meningsuiting plaats. Gedurende deze periode werden particuliere radiostations en kranten gesloten, omdat zij gedetailleerd verslag deden van de demonstraties tegen het regime van Conté.⁹⁹ Het kantoor van het private radiostation Liberté FM werd op 13 februari 2007 door ordetroepen geplunderd. Twee reporters werden meegenomen voor verhoor. Zij werden op ruwe wijze verhoord en in elkaar geslagen, waarna ze werden vrijgelaten. Ook het kantoor van Familia FM werd op 13 februari 2007 geplunderd.¹⁰⁰

---

⁹⁸ Zie *loi 91/05/CRTN portant sur la liberté de la presse, de la radio, de la TV, et de la communication en général*; verkrijgbaar via <http://www.assemblee-nationale.gn.refer.org> (laatst geraadpleegd op 7 januari 2007).

⁹⁹ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

¹⁰⁰ Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

Afgezien van de periode waarin de noodtoestand was afgekondigd, kan worden gesteld dat de vrijheid van meningsuiting is verbeterd in vergelijking met de vorige verslagperiode. Particuliere media kunnen in redelijke vrijheid opereren¹⁰¹. De overheid legt de verschillende media a priori geen beperkingen meer op. Wel worden journalisten af en toe slachtoffer van pesterijen, intimidaties of mishandeling door vertegenwoordigers van het gezag.

Aangezien kranten in een beperkte oplage verschijnen (alleen in de steden), de meeste Guineeërs analfabeet zijn en de meesten zich geen televisie kunnen veroorloven, is radio het belangrijkste medium. In Guinee zijn tientallen radiostations actief, zowel staatszenders als particuliere radiostations.¹⁰² Hoewel de wet ook particuliere televisie toelaat, zijn er momenteel in Guinee geen particuliere televisiestations actief. Naast het enige nationale dagblad *Horoya* worden ook diverse onafhankelijke – of in ieder geval niet (direct) aan de regering gelieerde – nieuwsbladen uitgegeven, zoals *La Croisade* (dagelijks), *La Lance*, *Le Démocrate* of *L'Indépendant* (wekelijks).¹⁰³ Buitenlandse kranten en tijdschriften zijn verkrijgbaar in Guinee. Internet is in Guinee sinds 1997 beschikbaar.¹⁰⁴ Het gebrek aan betrouwbare telefoonlijnen en de hoge kosten van internetverbinding zorgen ervoor dat dit medium slechts voor een zeer beperkte groep beschikbaar is. Overigens bevinden zich in de hoofdstad Conakry diverse internetcafés.

Het bezit van kranten en radio- of televisiezenders door politieke partijen of godsdienstige groepen is verboden in Guinee. In werkelijkheid zijn de meeste zogenaamde onafhankelijke of particuliere media (nauw) verbonden aan een bepaalde oppositiepartij of belangengroepering. Met name de onafhankelijke bladen publiceren kritische artikelen over de regering en het regeringsbeleid op lokaal – doch niet altijd nationaal – niveau. Het komt echter in de praktijk nog steeds voor dat journalisten die zich te kritisch opstellen, slachtoffer kunnen worden van pesterijen van de autoriteiten, variërend van (al dan niet tijdelijke)

---

¹⁰¹ Dit was echter niet het geval in de periode waarin de noodtoestand van kracht was.

¹⁰² Eind 2006 was Guinee het laatste land in Afrika dat private radiozenders toestond.

¹⁰³ Volgens US State Department, Guinea – Country Reports on Human Rights Practices, 6 maart 2007 telt Guinee circa 10 onafhankelijke kranten, die allemaal in Conakry verschijnen.

¹⁰⁴ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2002, 31 maart 2003.

intrekking van de perskaart of de vergunning voor de krant tot aanhouding.¹⁰⁵
Bedreiging en mishandeling van journalisten komen ook voor.¹⁰⁶

Voorts dient te worden opgemerkt dat de kwaliteit van journalistieke berichtgeving in Guinee over het algemeen matig is. Dit geldt voor zowel regeringsgezinde als onafhankelijke media. De berichtgeving door de media die in handen zijn van de staat blijft vaak beperkt tot een lofzang op president Conté en zijn verrichtingen. Het komt ook regelmatig voor dat journalisten harde beschuldigingen uiten, zonder dat zij daar goede gronden voor hebben en zonder toepassing van de beginselen van hoor- en wederhoor. Zogenaamde “journalistieke afpersing” komt ook voor in Guinee.¹⁰⁷ Volgens een bron is het in Guinee mogelijk om artikelen op bestelling in kranten te laten plaatsen, ongeacht inhoud of waarheidsgehalte.¹⁰⁸

De Nationale Mediaraad (*Conseil national de la communication*)¹⁰⁹ waakt over de kwaliteit en juistheid van alle journalistieke berichtgeving in Guinee. De raad is tevens verantwoordelijk voor de afgifte en intrekking van perskaarten en de accreditatie van buitenlandse journalisten. Daarnaast beschikt de raad over de bevoegdheid om disciplinaire sancties op te leggen (met inbegrip van schorsing) aan journalisten en organisaties wier publicaties tegen de openbare orde indruisen. Tijdens de verslagperiode heeft de raad van deze bevoegdheid gebruik gemaakt, niet alleen in de periode dat de noodtoestand was afgekondigd (zie ook paragraaf 2.2 van dit ambtsbericht), maar ook daarbuiten. Meestal betekende dit dat mediabedrijven voor een bepaalde periode gesloten werden.¹¹⁰

---

¹⁰⁵ In 2006 werd, volgens US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007, de vergunning van vier onafhankelijke kranten door de autoriteiten van (tijdelijk) ingetrokken. De geraadpleegde bronnen geven aan dat journalisten die aangehouden worden, in de meesten gevallen na een kortstondige detentie van enkele uren of dagen vrijgelaten worden zonder dat er overgegaan wordt tot strafvervolgung.

¹⁰⁶ Reporters sans frontières, Guinea – Annual report 2006, 3 mei 2006 en Guinea – 2004 Annual Report, 3 mei 2004.

¹⁰⁷ Met “journalistieke afpersing” wordt bedoeld op het dreigen met publicatie van (al dan niet gefingeerde) compromitterende informatie, gericht tegen een bepaalde persoon of groep. De journalist zal van publicatie afzien indien het slachtoffer betaalt.

¹⁰⁸ Een geraadpleegde bron gaf aan dat het plaatsen van een artikel in een krant tussen 20 en 50 dollar kost. Volgens deze bron is het mogelijk om in elke krant die in Guinee verschijnt tegen betaling een artikel te plaatsen.

¹⁰⁹ De taken, samenstelling en bevoegdheden van de Nationale Mediaraad zijn omschreven in de Wet op de Nationale Mediaraad (*loi n° 91/06/CTRN portant création du Conseil National de la Communication*); verkrijgbaar via <http://www.assemblee-nationale.gn.refer.org> (laatst geraadpleegd op 8 januari 2007).

¹¹⁰ Aminata, Le Conseil National de la Communication (CNC) - Pourquoi suspendre L'Observateur et La Vérité ?, 2 januari 2008

3.3.2 Vrijheid van vereniging en vergadering

Vrijheid van vereniging

De vrijheid van vereniging, met inbegrip van politieke partijen en vakbonden, wordt expliciet erkend in de Grondwet. Partijen en politieke groeperingen opgericht langs etnische, religieuze of regionale lijnen zijn wettelijk verboden.¹¹¹ In de praktijk moeten verenigingen en andere organisaties zware procedures doorlopen teneinde officiële erkenning te verkrijgen. Dit geldt des te meer voor politieke partijen en andere politiek gemotiveerde groeperingen. Politieke bijeenkomsten van de oppositie worden doorgaans door de autoriteiten toegestaan.¹¹²

Vrijheid van vergadering

De wet kent een aantal bepalingen die de vrijheid van vergadering (zouden kunnen) beperken. Het Wetboek van Strafrecht verbiedt elke bijeenkomst die etnisch of raciaal gemotiveerd is, evenals bijeenkomsten die – in de bewoording van de wet – de nationale eenheid zouden kunnen bedreigen. Daarnaast dient elke openbare bijeenkomst ten minste 72 uur van tevoren te worden aangekondigd bij de autoriteiten; anders wordt de bijeenkomst als illegaal beschouwd. De lokale autoriteiten kunnen elke bijeenkomst of demonstratie afgelasten, indien zij vrezen dat deze tot een bedreiging voor de openbare orde zou kunnen leiden. De organisatoren van een bijeenkomst kunnen strafrechtelijk worden vervolgd in geval van geweld of vernietiging van eigendom door demonstranten.¹¹³

Aanvragen voor demonstraties werden door de autoriteiten doorgaans afgewezen.¹¹⁴ Hoewel sommige demonstraties die tijdens de verslagperiode plaatsvonden oogluikend werden toegestaan, greep de politie bij andere demonstraties met harde hand in. De politie, maar ook gendarmerie en de presidentiële garde maakte zich herhaaldelijk schuldig aan excessief geweld. Tijdens de demonstraties van januari en februari 2007, die door de autoriteiten verboden waren, schoten zij met scherp op ongewapende burgers (zie ook paragraaf 2.2 van dit ambtsbericht).

---

¹¹¹ Zie Wet betreffende het handvast van politieke partijen (*loi organique n° 91/02/CTRN portant charte des partis politiques*); verkrijgbaar via <http://www.assemblee-nationale.gn.refer.org> (laatst geraadpleegd op 8 januari 2007).

¹¹² US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007

¹¹³ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007

¹¹⁴ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007

3.3.3 Vrijheid van godsdienst¹¹⁵

De Grondwet erkent de vrijheid van godsdienst en overtuiging. Discriminatie of onderscheid op grond van, onder andere, overtuiging is verboden. In de praktijk wordt de vrijheid van godsdienst en overtuiging gerespecteerd door de Guinese autoriteiten. Guinee kent geen staatsgodsdienst, hoewel sommigen beweren dat de regering geneigd is moslims voor te trekken boven christenen. Het Ministerie van de Nationale Islamitische Liga werd in oktober 2006 omgedoopt in het secretariaat-generaal van de Islamitische Liga en heet sinds maart 2007 het secretariaat-generaal van Religieuze Zaken, om de meer inclusieve benadering van de regering te benadrukken. Zowel islamitische als christelijke feestdagen worden erkend door de regering en gevierd door de bevolking.

De verhoudingen tussen de verschillende godsdienstige groepen worden over het algemeen gekenmerkt door verdraagzaamheid. In de politiek speelt geloofsovertuiging geen rol van betekenis. Interreligieuze huwelijken komen regelmatig voor en worden algemeen geaccepteerd. Het kan echter voorkomen dat bekering van moslims tot een niet-moslim geloof als maatschappelijk onwenselijk wordt beschouwd. In Guinee vinden gedwongen bekeringen niet plaats. Hoewel de regering in het verleden tegen een uitbreiding van de invloed van de sjiiitische stroming heeft gepleit uit angst voor mogelijk fundamentalisme en onrust binnen de islamitische bevolkingsgroepen in het land, worden de sjiiitische groepen over het algemeen niet beperkt in hun activiteiten.¹¹⁶

Guinee kent een registratieplicht voor (nieuwe) godsdienstige groepen en gemeenschappen. Deze registratie wordt uitgevoerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Veiligheid. Veelal is een dergelijke registratie een routinekwestie. Het rapport over godsdienstvrijheid van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken maakt melding van één religieuze groepering, een Britse moslimorganisatie die verder niet met naam genoemd wordt, die niet erkend werd vanwege banden met extremistische netwerken. Erkende groepen en gemeenschappen kunnen profiteren van bepaalde privileges, zoals belastingvoordelen of subsidies op energieverbruik. Niet-geregistreerde buitenlandse groepen kunnen in theorie worden uitgewezen. In de praktijk vonden deze uitwijzingen niet plaats. Buitenlandse missies en kerkelijke hulporganisatie kunnen in heel het land zonder belemmeringen functioneren.¹¹⁷

---

¹¹⁵ Tevens US Department of State, International Religious Freedom Report 2007, 14 september 2007 International Religious Freedom Report 2006, 15 september 2006, en International Religious Freedom Report 2005, 8 november 2005, en International Religious Freedom Report 2004, 15 september 2004.

¹¹⁶ In 2004 weigerden de Guinese autoriteiten hun toestemming voor een sjiiitische school.

¹¹⁷ US Department of State, International Religious Freedom Report 2007, 14 september 2007

Moslimorganisaties dienen ook geregistreerd te worden bij het secretariaat-generaal van Religieuze Zaken. Voor zover bekend is slechts één aanvraag van een moslimorganisatie door het secretariaat-generaal geweigerd. Het ging om dezelfde organisatie die niet erkend werd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Veiligheid.¹¹⁸

3.3.4 Bewegingsvrijheid

De Grondwet erkent de vrijheid van beweging voor alle burgers, zowel binnen Guinee als naar en van het buitenland. Binnen Guinee bestaan echter wel beperkingen. Iedereen vanaf achttien jaar dient een identiteitskaart bij zich te dragen die bij controlepunten moet worden getoond. Met name laat in de avond lopen reizigers het risico te worden lastig gevallen door politie en militairen bij wegblokkades, ook in Conakry. In de regel moeten reizigers bij controleposten steekpenningen betalen, voordat zij hun weg kunnen vervolgen. In de praktijk gaat het om bedragen van zo'n 5.000 – 8.000 Guinese Frank.¹¹⁹ Corruptie is bij officiële controleposten feitelijk systematisch.

Reizen van en naar het buitenland is vrij toegestaan. De regering behoudt zich wel het recht voor deze vrijheid in te perken om politieke redenen. Het is niet uitgesloten dat Guineeërs van wie bekend is dat zij actief oppositie voeren, bij terugkeer uit het buitenland hinder kunnen ondervinden in de vorm van langdurige verhoren en (kortdurende) gevangenneming.¹²⁰ Gedurende de verslagperiode hebben afgewezen ex-asielzoekers die terugkeerden naar Guinee, voor zover bekend, geen specifieke moeilijkheden ondervonden met de autoriteiten, althans geen moeilijkheden die specifiek samenhangen met het feit dat men ex-asielzoeker is. De internationale luchthaven van Guinee is gelegen nabij de hoofdstad Conakry. De haven van Conakry wordt aangedaan door een aantal (internationale) scheepvaartmaatschappijen. De grensovergangen met Liberia en Sierra Leone zijn sinds 2004 weer open.

Nationale identiteitskaart (carte nationale d'identité)

Het bezit van een nationale identiteitskaart is wettelijk verplicht voor alle personen die de 18-jarige leeftijd hebben bereikt. Bij de aanvraag dienen een bij het

---

¹¹⁸ US Department of State, International Religious Freedom Report 2007, 14 september 2007

¹¹⁹ Indien men weigert te betalen, wordt doorgaans een officiële boete uitgeschreven voor een veel hoger bedrag wegens een ter plekke geconstateerde of verzonnen overtreding, bijvoorbeeld te hard rijden of het niet dragen van autogordels. Daarnaast lopen de inzittenden een verhoogd risico om meegenomen te worden naar het politiekantoor en te worden vastgehouden totdat de 'boete' (die nog verder kan oplopen) en/of steekpenningen zijn voldaan. Tevens kan het voorkomen dat zij in het kader van de aanhouding mishandeld worden door de dienstdoende soldaten of politieagenten.

¹²⁰ Deze informatie is afkomstig uit het algemeen ambtsbericht Guinee van 2003. Recent onderzoek ter plaatse heeft dit niet kunnen bevestigen, maar ook niet kunnen weerleggen.

bevolkingsregister te verkrijgen uittreksel uit het geboorteregister (*extrait de naissance*) te worden overgelegd. Indien een geboorte – zoals in de praktijk veelvuldig het geval is – niet officieel werd geregistreerd, volstaat een zogenaamde *jugement supplétif*, dat wil zeggen een verklaring opgesteld door de rechter op basis van getuigenverklaringen dat de betrokken persoon op een bepaalde datum is geboren. Voorts dient een woonplaatsverklaring (*certificat de résidence*) afgegeven door het wijkhoofd (*chef de quartier*), een kiezerspas (*carte d'électeur*) afgegeven door het wijkhoofd en vier pasfoto's te worden overgelegd. Het nummer van de kiezerspas wordt vermeld op de identiteitskaart. Tot slot dient de verzoeker de geldende leges te voldoen. De kaart kan worden aangevraagd bij alle politiebureaus in het land of één van de vijf hoofdbureaus van de politie (*sûreté (urbaine)*) in de stad Conakry. De aanvraag dient in persoon te worden ingediend. De kleur van de nationale identiteitskaart is roze/blauwachtig.

Paspoort

Het nationaal paspoort kan alleen in Conakry worden aangevraagd. Bij de aanvraag dienen te worden overgelegd: een identiteitskaart (*carte nationale d'identité*), een uittreksel uit het geboorteregister (*extrait de naissance*), een woonplaatsverklaring (*certificat de résidence*) afgegeven door het wijkhoofd (*chef de quartier*), de kiezerspas (*carte d'électeur*) afgegeven door het wijkhoofd en vier pasfoto's. Daarnaast dient de verzoeker de geldende leges te voldoen. Het paspoort dient in persoon te worden aangevraagd bij een officier van de recherche (*officier de police judiciaire*) waarbij de aanvrager door de politie wordt ondervraagd. De uitgevende instantie is de luchthaven- en grenspolitie (*police de l'air et des frontières*) die valt onder de *Direction nationale de la police*. Een paspoort kan worden verstrekt aan minderjarige personen, dat wil zeggen personen die de 21-jarige leeftijd niet hebben bereikt. Minderjarigen kunnen in het paspoort van hun ouders worden bijgeschreven. In de praktijk wordt voor de afgifte van paspoorten de huwbare leeftijd aangehouden (18 jaar voor mannen en 17 jaar voor vrouwen). Het paspoort hoeft niet in persoon te worden afgehaald en kan worden verstrekt aan een gemachtigde derde. Momenteel worden alleen in Guinee uitsluitend ECOWAS-paspoorten afgegeven. De omslag van het paspoort is donkergroen, en draagt het logo van ECOWAS aan de voorkant en de wapen van Guinee aan de achterkant. Er zijn echter ook nog (oudere) donkerblauwe paspoorten in omloop en deze kunnen worden verlengd. De teksten in het paspoort worden gedrukt en zijn niet met de hand geschreven.

Een onderdaan van een ECOWAS-staat kan maximaal drie maanden in een ander ECOWAS-staat verblijven. Na deze periode dient de betrokkene te beschikken over een verblijfsvergunning. Onderdanen van ECOWAS-staten zijn onderling vrijgesteld van de visumplicht.

Problemen in de praktijk bij het aanvragen van bovengenoemde documenten

Ongeletterden en armen ondervinden in de praktijk veel problemen bij het verkrijgen van reis- en identiteitsdocumenten. Het komt in de praktijk veelal voor, en met name buiten de stad Conakry, dat de gegevens in het bevolkingsregister (uiterst) incompleet zijn, vaak omdat deze niet even nauwkeurig worden bijgehouden, maar ook omdat men het belang van de registratie vaak niet inziet.

3.3.5 Rechtsgang

Hoewel de Grondwet bepaalt dat de rechterlijke macht onafhankelijk is, is daar in de praktijk geenszins sprake van, omdat de rechterlijke macht grotendeels aan de beïnvloeding van de politiek en de uitvoerende macht is onderworpen. Dit geldt des te meer voor politiek gevoelige zaken of zaken met een politieke context. Volgens mensenrechtenorganisaties staan politiek en veiligheidsdiensten boven de wet. Ook de alom aanwezige corruptie en nepotisme binnen de rechterlijke macht is een zeer groot probleem. Een objectieve en onpartijdige rechtsgang is derhalve niet gewaarborgd. Volgens bronnen heeft het in de meeste gevallen geen zin om aangifte te doen bij de politie, aangezien er meestal toch geen vervolging wordt ingesteld, tenzij er steekpenningen worden betaald.

Advocaten worden soms gehinderd in de uitvoering van hun werkzaamheden. Zo werd begin oktober de advocaat Mohamed Lamine Doumbouya gearresteerd, mishandeld en wederrechtelijk vastgehouden toen hij een bezoek wilde brengen aan een cliënt die in een gevangenis verbleef. Uit protest hiertegen begonnen de advocaten in Guinee een staking. Mede hierdoor heeft de onderzoekscommissie die onderzoek doet naar de mensenrechtenschendingen bij de demonstraties van juni 2006 en januari/februari 2007 haar werkzaamheden nog niet kunnen aanvangen.¹²¹ De staking werd op 13 december 2007 beëindigd omdat de politieagenten die betrokken waren bij het incident met Doumbouya voor de rechtbank zouden verschijnen.¹²²

Er is in Guinee een groot tekort aan gekwalificeerde rechters en ambtenaren. Ook zijn de rechtbanken volstrekt ontoereikend toegerust.

Door het capaciteitsgebrek, de slechte kwaliteit van het juridisch apparaat en de grootschalige corruptie is de straffeloosheid in Guinee bijna universeel. Zakenlieden stappen bij zakelijke geschillen meestal niet naar de rechter, maar doen in plaats daarvan een beroep op de *Conseil de Charge de Reconciliation*, een soort beroepsorganisatie van zakenlieden die kan bemiddelen. Bandieten kunnen

---

¹²¹ IRIN News, Guinea: Probe into abuse by security forces fizzles, 22 november 2007

¹²² Panapress, Guinean lawyers end strike, 13 december 2007

door de straffeloosheid vrijwel ongestoord hun gang gaan. Volgens een bron is hierdoor in toenemende mate sprake van eigenrichting.

Op het platteland wordt het traditionele rechtstelsel geheel of gedeeltelijk toegepast, met name waar het familieaangelegenheden of toegang tot landbouwgrond betreft.

3.3.6 Arrestaties en detenties

Arrestaties en detenties

Wederrechtelijke vrijheidsontneming is strafbaar. Juridisch gezien kan een persoon in Guinee na aanhouding niet langer dan 72 uur worden vastgehouden, dit in afwachting van de eerste voorgeleiding en (eventuele) strafvervolgning. De gendarmerie is in theorie de enige instantie die bevoegd is om arrestaties van personen te verrichten. Volgens de wet mogen arrestaties bij mensen thuis niet plaatsvinden tussen 16:30 en 06:00 uur. In de praktijk worden deze waarborgen niet gerespecteerd.¹²³ Zowel de politie, gendarmerie en de presidentiële garde (*Rode Baretten*) als het leger houden regelmatig mensen aan zonder de wettelijke voorwaarden in acht te nemen. Niet zelden betreft het politiek gemotiveerde aanhoudingen en detenties. Ook komt het voor dat personen zonder enige aanklacht *incommunicado* worden vastgehouden. Het recht op juridische bijstand (raadsman of advocaat) wordt in de praktijk vaak niet gerespecteerd. Het komt voor dat gevangenen maanden – en in uitzonderlijke gevallen jaren – in voorarrest worden gehouden, in afwachting van een proces. Het Wetboek van Strafrecht verbiedt dat burgers gedetineerd worden in militaire kampen. Dit verbod wordt in de praktijk niet nageleefd. Hoewel genoemd in het Wetboek van Strafrecht, wordt gedwongen verbanning in de praktijk nooit toegepast.¹²⁴

Omstandigheden in gevangenissen

De omstandigheden in Guinese gevangenissen zijn over het algemeen zeer slecht. Er is sprake van overbevolking, deplorabele hygiënische omstandigheden, afwezigheid van medische zorg en honger. Daarnaast komen mishandeling en afpersing van gevangenen door bewakers voor. Dit geldt ook voor seksuele intimidatie en verkrachting van zowel mannelijke als vrouwelijke gevangenen. Als gevolg van ondervoeding, ziekte en slechte omstandigheden overlijden elk jaar meerdere gevangenen in Guinese gevangenissen. Gevangenen zijn over het algemeen aangewezen op de hulp van familie, vrienden of hulporganisaties (bijvoorbeeld het Internationale Rode Kruis).

---

¹²³ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007.

¹²⁴ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007.

Het aantal gedetineerden in Guinee is verhoudingsgewijs heel laag, hetgeen de wijdverbreide straffeloosheid goed reflecteert. Naar alle waarschijnlijkheid gaat het in totaal om niet meer dan 2.000 gevangenen. Mannen en vrouwen worden gescheiden gedetineerd; minderjarigen en meerderjarigen worden niet altijd gescheiden gevangen gehouden. Gevangenen die van politiek belang zijn, worden doorgaans in Conakry samen met andere gevangenen, maar in aparte cellen, gevangen gehouden. Omdat hun situatie meestal gevolgd wordt door mensenrechtenorganisaties, worden zij doorgaans iets beter behandeld dan de gemiddelde gevangene.¹²⁵ De autoriteiten staan toe dat zowel lokale als internationale humanitaire en kerkelijke organisaties en hulporganisaties, waaronder het Internationale Rode Kruis, reguliere gevangenissen bezoeken en aan gevangenen hulp verstrekken. Volgens bronnen zijn er in Guinee ook niet-reguliere gevangenissen waartoe deze organisaties geen toegang hebben. Hierbij gaat het waarschijnlijk hoofdzakelijk om cellencomplexen in militaire kampen, waar niet alleen militairen maar mogelijk ook burgers worden vastgehouden. Het zou daarbij gaan om burgers die beschuldigd zijn van het in gevaar brengen van de staatsveiligheid.

3.3.7 Mishandeling en foltering

Mishandeling en foltering, evenals alle andere vormen van onmenselijke of mensonterende behandeling, zijn niet alleen grondwettelijk verboden maar ook strafbaar. In de praktijk wordt dit verbod niet nageleefd. Met name in politiecellen en in militaire kampen vinden routinematige mishandelingen en martelingen plaats, zowel van arrestanten die verdacht worden van politieke delicten als van personen die verdacht worden van commune delicten. Arrestanten worden hoofdzakelijk gemarteld om bekentenissen los te krijgen. Ook (excessief) gebruik van geweld door veiligheidsdiensten komt met regelmaat voor in Guinee.¹²⁶

3.3.8 Verdwijningen en ontvoeringen

In de verslagperiode vonden in Guinee, voor zover bekend, geen politiek gemotiveerde verdwijningen plaats. Wel komt het voor dat personen zonder enige aanklacht *incommunicado* worden vastgehouden. In deze gevallen wordt de familie van de arrestant niet op de hoogte gesteld en kan betrokkene geen contact opnemen met een advocaat.

---

¹²⁵ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007.

¹²⁶ Amnesty International, Annual Report 2007 (covering 2006), 2007.

3.3.9 Buitengerechtelijke executies en moorden

Buitengerechtelijke executies en moorden gepleegd door of in opdracht van de Guinese autoriteiten vinden, voor zover bekend, niet plaats. Het komt echter met enige regelmaat voor dat er dodelijke slachtoffers vallen als gevolg van (excessief) gebruik van geweld of mishandeling door veiligheidsdiensten.¹²⁷ In januari en februari 2007 hebben de veiligheidstroepen met scherp geschoten op ongewapende burgers waarbij ten minste 129 doden vielen (zie ook paragraaf 2.2 van dit ambtsbericht).¹²⁸

3.3.10 Doodstraf

De doodstraf kan in Guinee worden opgelegd, ook in geval van commune delicten.¹²⁹ Tijdens de verslagperiode werden enkele doodvonnissen uitgesproken maar, voor zover bekend, niet voltrokken.¹³⁰

3.3.11 Mensenhandel

Volgens de Grondwet van Guinee heeft eenieder het recht op persoonlijke vrijheid en onschendbaarheid. Handel in mensen is volgens het Wetboek van Strafrecht verboden en wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste 5 en ten hoogste 10 jaar.

In de praktijk is mensenhandel een probleem in Guinee.¹³¹ Binnen de netwerken van mensenhandelaars fungeert Guinee als een land van zowel bestemming als oorsprong en transit.¹³² Slachtoffers van mensenhandel zijn met name kinderen en vrouwen die – al dan niet gedwongen – werkzaam zijn in de agrarische sector, als huishoudelijke hulp of in de prostitutie. Het overgrote deel van slachtoffers is zelf afkomstig uit Guinee. Een deel van de slachtoffers is afkomstig uit de omliggende landen. Sommige slachtoffers worden verkocht aan Guinese ‘afnemers’, andere

---

¹²⁷ Amnesty International, Annual Report 2007 (covering 2006), 2007.

¹²⁸ Human Rights Watch, *Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike*, 24 april 2007

¹²⁹ Amnesty International, *Abolitionist and Retentionist Countries*, 12 december 2006; zie <http://web.amnesty.org> (laatst geraadpleegd op 4 januari 2006). Zie in deze context ook het Guinese Wetboek van Strafrecht (*loi n° 98/036 du 31 décembre 1988 portant Code Pénal*). Een (Franstalige) kopie van dit Wetboek is verkrijgbaar via de website van UNHCR; <http://www.unhcr.org> (laatst geraadpleegd op 4 januari 2006). Volgens Amnesty International, Annual Report 2007 (covering 2006), 2007, wordt de doodstraf nog steeds opgelegd. Er zijn in de verslagperiode echter geen gevallen bekend waarbij de doodstraf ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

¹³⁰ Amnesty International, Annual Report 2007 (covering 2006), 2007.

¹³¹ US State Department, *Trafficking in Persons Report*, 12 juni 2007.

¹³² US State Department, *Trafficking in Persons Report*, 12 juni 2007.

worden op illegale wijze naar Europese landen, waaronder Nederland, overgebracht, meestal met het oogmerk hen in de prostitutie te werk te stellen.¹³³

Het National Comité voor de Bestrijding van Mensenhandel is verantwoordelijk voor de coördinatie en implementatie van verschillende activiteiten – zoals bewustwordingscampagnes – met betrekking tot bestrijding van het fenomeen. Het comité werkt op dit gebied samen met internationale organisaties, vakbonden en niet-gouvernementele organisaties. De opvang van slachtoffers van mensenhandel wordt, vanwege budgettaire beperkingen, in het geheel overgelaten aan niet-gouvernementele en internationale organisaties.

3.4 Positie van specifieke groepen

3.4.1 Vrouwen en meisjes

Wetgeving en maatschappelijke positie

Guinee is partij bij het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (zie paragraaf 3.1.1 van dit ambtsbericht). De Grondwet garandeert de gelijkheid van man en vrouw en verbiedt alle vormen van discriminatie op grond van, onder andere, het geslacht (zie artikel 1 van de Grondwet). In de praktijk is de positie van vrouwen in Guinee echter ondergeschikt aan die van de man. Vrouwen worden gediscrimineerd in vrijwel alle sferen van het maatschappelijk leven, zoals de arbeidsmarkt, bij het verkrijgen van leningen of in erfkwesties. De deelname van vrouwen aan hoge maatschappelijke functies is van een zeer laag niveau. Diverse niet-gouvernementele organisaties zetten zich in voor een verbetering van de positie van de vrouw.¹³⁴

Het VN-Comité voor de Uitbanning van Discriminatie van Vrouwen (CEDAW), bij elkaar in de 39e bijeenkomst op 23 juli - 10 augustus 2007, heeft haar bezorgdheid geuit over de mate waarin discriminatie van vrouwen voorkomt. Het Comité merkt op dat de nationale wetgeving op een aantal punten niet overeenstemt met het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen en merkt tevens op dat het land, zowel kwalitatief als kwantitatief, niet aan haar rapportageverplichtingen voldoet.¹³⁵

---

¹³³ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007.

¹³⁴ US State Department, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007.

¹³⁵ Committee on the Elimination of Discrimination against Women, Concluding comments of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women: Guinea, CEDAW/C/GIN/CO/6, 10 augustus 2007

Vrouwen kunnen dienst nemen als beroepsmilitair. Zij dienen in alle takken van militaire dienst, maar uitsluitend in de lagere rangen.

Huwelijk

De minimumleeftijd om te kunnen trouwen is 18 jaar voor mannen en 17 jaar voor vrouwen (artikel 280 van het Burgerlijk Wetboek van de Republiek Guinee, hierna: BW).¹³⁶ De President kan bij verordening, op voordracht van de minister van Justitie, dispensatie verlenen aan jongens jonger dan 18 jaar en meisjes jonger dan 17 jaar. Daar minderjarigheid pas eindigt bij het bereiken van de 21-jarige leeftijd, geldt in alle gevallen dat een persoon die deze leeftijd niet heeft bereikt, de toestemming van zijn vader of voogd nodig heeft om een huwelijk te kunnen sluiten (artikel 284 BW). Gearrangeerde huwelijken en kinderhuwelijken komen in Guinee voor.¹³⁷ Huwelijken worden in de praktijk, zeker op het platteland, meestal niet geregistreerd bij de burgerlijke stand.

In het geval het om een geregistreerd huwelijk gaat is echtscheiding alleen bij rechterlijke uitspraak mogelijk (art. 347 BW en verder). Een man kan om echtscheiding verzoeken indien de vrouw hem ontrouw is (art. 341 BW). De vrouw kan op dezelfde grond echtscheiding aanvragen, doch alleen indien – in de woorden van de wet – de man zijn minnares in het gezamenlijke huis(houden) van de echtgenoten onthaalt (art. 342 BW). Een vrouw kan ook om echtscheiding verzoeken, indien de man verzuimt de overeengekomen bruidsprijs of huwelijksgeld te betalen (art. 343 BW). Daarnaast is echtscheiding mogelijk indien een van de echtgenoten verzuimt of weigert zijn/haar huwelijkse plichten na te leven of de eer van de andere echtgenoot schendt (art. 344 BW). Een huwelijk kan door de rechter in beginsel alleen worden ontbonden, indien er sprake is van absolute noodzaak waardoor het voortzetten van het huwelijk voor de echtgenoten onmogelijk of ondraaglijk is geworden (art. 345 BW). Indien tussen de echtgenoten overeenstemming bestaat, kan de rechter eveneens overgaan tot echtscheiding (art. 346 BW).¹³⁸

Sinds 31 januari 1968 is polygamie bij wet verboden voor alle staatsburgers van Guinee, zowel mannen als vrouwen (art. 315 BW). Een vóór 31 januari 1968 naar het gewoonterecht gesloten polygaam huwelijk blijft rechtsgeldig, totdat de huwelijkse (rechts)betrekkingen tussen de betreffende echtgenoten zijn geëindigd

---

¹³⁶ Volgens US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007 is de huwbare leeftijd voor mannen 21 jaar. Voor zover dezerzijds bekend is dit echter niet juist.

¹³⁷ Volgens US Departmen of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007 komen kinderhuwelijk (alleen) in de regio *Fouta* en in *Guinée Forestière* voor. In Guinee geraadpleegde bronnen geven daarentegen aan dat kinderhuwelijken in heel Guinee en bij alle etnische groepen voorkomen.

¹³⁸ Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

(art. 316 BW).¹³⁹ Polygame huwelijken worden in Guinee nog steeds voltrokken.¹⁴⁰

Discriminatie en geweld tegen vrouwen in de maatschappij

Vrouwen nemen in de Guinese samenleving een ondergeschikte positie in. Discriminatie en geweld tegen vrouwen is wijdverbreid, ondanks het feit dat de Guinese regering deze praktijken veroordeelt. Bijna een derde van de meisjes gaat nooit naar school en een groot deel van de meisjes die wel naar school gaan, wordt al in de eerste jaren weer naar huis gehaald.¹⁴¹

Het slaan van vrouwen is een misdrijf en is grond voor echtscheiding onder het burgerlijk recht.¹⁴² Een slachtoffer van geweld in de huiselijke kring kan hiervan aangifte doen bij de politie. In de praktijk treedt de politie echter zelden op. Slachtoffers van huiselijk geweld hebben derhalve geen garantie dat zij via de overheid hun recht krijgen. In het geval van verkrachting weerhoudt bovendien het sociale stigma, dat aan verkrachting kleeft, de meeste slachtoffers van de gang naar de politie. Met name verkrachtingen binnen het huwelijk worden niet aangegeven, omdat seks (met of zonder dwang) door de meeste mannen en vrouwen gezien wordt als het recht van de echtgenoot. Naast de gang naar de politie, rest het slachtoffer van geweld in de huiselijke kring door de echtgenoot of een ander lid van de familie slechts het (op discrete wijze) doen van haar beklag bij haar ouders of anderen binnen de familiegemeenschap. Door de ondergeschikte positie van de vrouw is dit in de praktijk niet altijd mogelijk. Het is allerm minst zeker dat familieleden, zelfs als ze op de hoogte gesteld worden van het huiselijk geweld, er in slagen om het geweld te doen ophouden.

Bij geweld door overheidsfunctionarissen kan de zaak door een hoger geplaatste functionaris worden opgelost in het voordeel van het slachtoffer. Niet zeker is echter dat de overheid optreedt tegen de schuldige. Het is onwaarschijnlijk dat het in dergelijke gevallen tot een rechtzaak komt en ook dan is het niet zeker dat de vrouw haar recht kan halen (zie ook paragraaf 3.3.5 van dit ambtsbericht). Geweld tegen vrouwen komt veelvuldig voor en diverse vrouwen hebben melding gemaakt van seksuele intimidatie in de formele arbeidssector in de stedelijke gebieden.

Weduwen in Guinee verkeren vaak in een kwetsbare positie. Het komt veel voor dat de schoonfamilie, bij het overlijden van de man, de bezittingen van de vrouw afpakt en zij met kinderen en al op straat wordt gezet.

---

¹³⁹ Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

¹⁴⁰ Het gaat dan uiteraard om niet-geregistreerde huwelijken die ook niet rechtsgeldig zijn.

¹⁴¹ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁴² Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

Genitale verminking

Genitale verminking (ook wel 'FGM'¹⁴³, soms aangeduid als 'vrouwenbesnijdenis') komt bij alle godsdienstige en etnische groepen en in alle streken voor. FGM wordt door veel Guineeërs gezien als 'rite de passage' om van een meisje vrouw te worden en tevens vaak als religieuze plicht. Een onbesneden vrouw wordt traditioneel als onvolwassen of zelfs minderwaardig beschouwd en is niet geschikt als huwelijkspartner. Het is in Guinee een belediging om een vrouw 'niet-besneden' te noemen. De sociale druk om FGM te ondergaan is zeer hoog. Genitale mutilatie is bij de wet verboden. De maximale straf die kan worden opgelegd aan degene die zich schuldig maakt aan FGM is vijf jaar. Indien het slachtoffer binnen 40 dagen na de ingreep komt te overlijden aan de gevolgen van FGM kan de doodstraf worden opgelegd. Hoewel de Guinese overheid zich herhaaldelijk tegen FGM heeft uitgesproken, vond in de praktijk, voor zover bekend, geen vervolging plaats voor overtreding van het desbetreffende wetsartikel.

Het is niet goed mogelijk om exacte cijfers te geven over de schaal waarop genitale verminking voorkomt, hetgeen onder andere te maken heeft met het grote taboe dat rust op seksualiteit in zijn algemeen. Bovendien zijn er voor zover bekend de afgelopen jaren geen deugdelijke onderzoeken geweest en geven welingelichte bronnen aan dat de uitkomsten van eerdere onderzoeken (die uiteenliepen van 56-99%) naar waarschijnlijkheid niet erg betrouwbaar zijn. Wel staat vast dat een (grote) meerderheid van de vrouwen in Guinee genitaal verminkt is.

In de praktijk komen vier typen van genitale verminking voor: totale verwijdering van de clitoris en de kleine schaamlippen¹⁴⁴ (deze vorm vindt met name in *Guinee Forestière* plaats); totale verwijdering van alleen de clitoris; gedeeltelijke verwijdering van de clitoris; 'pincering' en verwonding om werkelijke besnijdenis te simuleren. Het is niet goed mogelijk om precies aan te geven welke groepen welke vorm van besnijdenis toepassen, aangezien de verschillende vormen in verschillende regio's en bij verschillende etnische groepen kunnen voorkomen.

De praktijk kent een traditionele en een moderne uitvoering van het ritueel.

Traditioneel wordt het ritueel uitgevoerd in een animistische ceremonie in gewijde wouden. Bij moslims vindt FGM plaats tijdens - veelal jaarlijks terugkerende - feestelijke bijeenkomsten in een bosschage aan de rand van het dorp. Traditionele besnijdenissen worden in Guinee uitsluitend door vrouwen uitgevoerd. Deze 'snijvrouwen' genieten een hoge maatschappelijke status en verdienen hier

---

¹⁴³ *Female genital mutilation*

¹⁴⁴ In tegenstelling tot de praktijken in sommige andere delen van Afrika wordt hierbij de vagina nooit dichtgenaaid.

(relatief) veel geld mee.¹⁴⁵ De snijvrouwen blijven vaak een soort peettante van de meisjes die ze besneden hebben en ontvangen ook later nog cadeautjes van hen.

De moderne variant van FGM behelst een chirurgische ingreep door verpleegkundigen in een ziekenhuis of bij het meisje thuis.

In Guinee wordt de praktijk van FGM bestreden door diverse ngo's, waaronder CPTAFE. Deze lokale ngo zet zich in voor de bestrijding van genitale verminking en alle vormen van besnijdenis bij vrouwen, taboes op het gebied van voeding, huwelijken die op jonge leeftijd worden gesloten, het tatoeëren van vrouwen, polygamie en verstoting van vrouwen. Er zijn wel successen geboekt met het houden van ceremoniële bijeenkomsten waarbij vrouwen die de praktijk van besnijdenis uitvoerden hun messen op basis van vrijwilligheid en op waardige wijze inleverden. Er zijn in Guinee diverse campagnes geweest die FGM moeten ontmoedigen. Deze campagnes zijn er over het algemeen op gericht om duidelijk te maken dat de Heilige Boeken (Koran of Bijbel) besnijdenis niet verplicht stellen.

In de praktijk is het vrijwel onmogelijk voor vrouwen op het platteland om zich aan besnijdenis te onttrekken. In de stad bestaan in potentie meer mogelijkheden zich aan genitale mutilatie te onttrekken, aangezien de sociale controle daar minder sterk is. Vrouwen die economisch zelfstandig zijn, hoog zijn opgeleid of die een partner hebben die hun keus respecteert om zich niet te laten mutileren, maken een grotere kans dat ze zich aan FGM kunnen onttrekken.

3.4.2 Minderjarigen

Algemeen

Guinee is partij bij het Verdrag inzake de rechten van het kind (zie paragraaf 3.1.1 van dit ambtsbericht). De uit het verdrag vervatte beginselen zijn overgenomen in de Guinese wetgeving.¹⁴⁶ Hoewel discriminatie op grond van, onder andere, geboorte grondwettelijk verboden is (artikel 1 van de Grondwet), maakt het Guinese personen- en familierecht, met inbegrip van de regels inzake de verkrijging en het verlies van de Guinese nationaliteit, wel onderscheid tussen wettige en onwettige kinderen.¹⁴⁷

Bepaling van meerderjarigheid en maatschappelijke zelfstandigheid

Een persoon wordt volgens de wetgeving van Guinee meerderjarig bij het bereiken van de leeftijd van 21 voltooide levensjaren (artikel 443 van het Burgerlijk

---

¹⁴⁵ Een gangbaar tarief voor een 'besnijdenis' is FGN 5.000 – 10.000

¹⁴⁶ Zie ook paragraaf 4.2.1 van algemeen ambtsbericht Guinee van oktober 2003 en

¹⁴⁷ Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

Wetboek van de Republiek Guinee).¹⁴⁸ Met het bereiken van de meerderjarige leeftijd wordt een persoon tevens volledig handelingsbekwaam geacht. Een minderjarige kan daarnaast (beperkte) handelingsbekwaamheid verkrijgen door emancipatie.¹⁴⁹ Het kiesrecht wordt in Guinee verkregen bij het bereiken van de achttienjarige leeftijd (artikel L3 van de Kieswet).¹⁵⁰

Wat de leeftijd van meerderjarigheid betreft, is de praktijk minder eenduidig dan de wetgeving. In de eerste plaats is in een aantal gebieden in Guinee de werkelijke leeftijd van een kind veelal niet bekend. Het bepalen van de leeftijd gebeurt dan door schatting, bijvoorbeeld aan de hand van bepaalde grote of belangrijke gebeurtenissen uit het verleden. In de praktijk wordt vaak met bepaalde indicatoren gewerkt, volgens welke een persoon als meer of minder volwassen gezien wordt. Hierbij zij opgemerkt dat volwassenheid niet hoeft samen te vallen met zelfstandigheid.

In de praktijk zullen de meeste Guineeërs jongens en meisjes al op veel jongere leeftijd als volwassen beschouwen. Bij meisjes gelden de ontwikkeling van borsten en de eerste menstruatie traditioneel als indicatoren van volwassenheid. Volgens Guinese traditie wordt een meisje dan niet alleen beschouwd als geschikt voor het voortbrengen van kinderen, maar ook in staat de verantwoordelijkheden van het huwelijksleven aan te kunnen. Bij jongens wordt traditioneel de volwassenheid gemeten aan hun inbreng in het economisch leven, bijvoorbeeld een (boeren)bedrijf.¹⁵¹ Voor zowel jongens en meisjes geldt over het algemeen dat zij als volwassen worden beschouwd zodra zij in het huwelijk treden. In de praktijk gebeurt dit vaak op jongere leeftijd dan de wet toestaat.

---

¹⁴⁸ Voor een Duitstalige vertaling van het Guinese Burgerlijk Wetboek zie H. Dieter en K. Arnold, *Guinea*, 1 maart 2006 in: Bergmann/Ferid/Henrich, *Internationales Ehe- und Kindschaftsrecht* (losbladig).

¹⁴⁹ Emancipatie van een minderjarige vindt plaats van rechtswege door het sluiten van een huwelijk (artikel 432 BW). Een ongehuwde minderjarige wordt geëmancipeerd middels een verklaring ter zake van de vader van de minderjarige, doch alleen indien de minderjarige reeds de 18-jarige leeftijd heeft bereikt. Een dergelijke verklaring wordt door de vader afgelegd ten overstaan van de president van de rechtbank (artikel 433 BW). Indien de vader van de minderjarige niet langer in leven is dan wel indien de ouders van het kind gescheiden zijn, kan de minderjarige door de president van de rechtbank op voordracht van de familie (*conseil de famille*) worden geëmancipeerd (artikel 434 BW). Emancipatie kan worden herroepen indien de minderjarige zijn verplichtingen niet nakomt (artikel 441 BW). Deze informatie is afkomstig uit de Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008.

¹⁵⁰ Wet nummer 91/012 van 3 december 1991. Een kopie van deze wet kan worden verkregen via de website van de *Organisation internationale de la Francophonie*, zie <http://www.francophonie.org> (laatst geraadpleegd op 28 april 2007).

¹⁵¹ Zo wordt bijvoorbeeld in *Guinée Forestière* een jongen die in staat is palmsap te oogsten of palmbomen te snoeien, als volwassen beschouwd.

Het ondergaan van initiatieriten als FGM of het aanbrengen van tatoeages bij meisjes kunnen niet langer beschouwd worden als toetreding tot de volwassenheid, aangezien deze ritens op (steeds) jongere leeftijd (kunnen) plaatsvinden. Vroeger werden jongens en meisjes veelal als volwassen beschouwd vanaf het moment waarop zij – rond de leeftijd van circa dertien tot vijftien jaar – in de gewijde wouden de ceremoniën hadden ondergaan van besnijdenis of andere vormen van initiatie.

Een algemene uitspraak op welke leeftijd minderjarigen zelfstandig zijn is onmogelijk te geven. Zoals overal ter wereld hangt zelfstandigheid af van de mogelijkheid van een persoon om zich, onafhankelijk van de ouders, materieel en financieel te kunnen redden. Een persoon wordt in Guinee over het algemeen geacht in staat te zijn een zelfstandig leven te leiden na het aangaan van een huwelijk of na het vinden van werk om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Het al dan niet worden beschouwd als zelfstandig is mede afhankelijk van de sociaaleconomische klasse waartoe betrokkene behoort, of zij afkomstig zijn van stad of platteland, en de etnische groep. Kinderen van boeren, die al vroeg meewerken en kinderen die in de stad werken worden bijvoorbeeld aanzienlijker sneller als zelfstandig beschouwd dan kinderen van werknemers in loondienst, kinderen van relatief goed betaalde werknemers en kinderen van welgestelden.

Seksuele handelingen zonder geweld met een kind onder de 13 jaar worden bestraft met een geldboete en een gevangenisstraf van maximaal drie jaar, of één van beide. Indien er sprake is van geweld kunnen hogere straffen worden opgelegd.¹⁵²

Onderwijs

Guinee kent een algemene leerplicht van zes jaar voor alle kinderen in de leeftijd tussen 7 en 13 jaar. Onderwijs is in theorie gratis. In de praktijk dienen ouders wel schoolgeld te betalen aan de scholen zelf, daar deze niet of nauwelijks door de staat worden gefinancierd. De leerplicht wordt over het algemeen slecht nageleefd. In de periode 2000-2005 volgde slechts circa 57% van alle leerplichtige kinderen daadwerkelijk onderwijs.¹⁵³ Op het platteland ging minder dan helft van alle leerplichtige kinderen ook daadwerkelijk naar school.¹⁵⁴ In de oogsttijd gaat op het platteland praktisch geen kind naar school. Onder de vlag van het *Education for All Fast Track Initiative*, een initiatief van donoren, VN-organisaties en

---

¹⁵² Zie www.interpol.int (laatst geraadpleegd op 5 februari 2008).

¹⁵³ www.unicef.org, laatst geraadpleegd op 28 januari 2008

¹⁵⁴ US Department of State, *Guinea: Country Reports on Human Rights Practices – 2006*, 6 maart 2007.

ontwikkelingslanden, heeft Guinee wel recentelijk een aantal stappen genomen om de toegang tot onderwijs te verbeteren.¹⁵⁵

Kinderarbeid

Volgens het Guinese Wetboek van Arbeidsrecht (*Code du travail*) is de minimumleeftijd om formeel te werken 16 jaar. Leerlingen / leerjongens mogen vanaf 14 jaar werken. Werknemers onder de 18 jaar mogen niet in de nachtelijke uren, op zondag en langer dan tien aaneengesloten uren werken.¹⁵⁶

Veel kinderen beginnen op jonge leeftijd met werken, met name op het platteland. Deelname aan het arbeidsproces door kinderen wordt in Guinee vanuit het sociaal-culturele oogpunt niet alleen als acceptabel beschouwd maar wordt gestimuleerd als belangrijk instrument om het gezinsinkomen te vergroten. Welk werk door minderjarigen wordt verricht is afhankelijk van de omgeving. Op het platteland werken minderjarigen voornamelijk in landbouw, veeteelt, visserij, bosbouw en jacht. In de stad zijn minderjarigen meestal werkzaam in de detailhandel (bijvoorbeeld straatverkoop), kleine dienstverlening (bijvoorbeeld het poetsen van schoenen of auto's) of als leerling van handwerklieden of arbeiders.

Minderjarige meisjes werken vaak als inwonende huishoudster. In juni 2007 bracht Human Rights Watch een rapport uit waaruit blijkt dat de positie van minderjarige huishoudsters in Guinee precair is.¹⁵⁷ De grote meerderheid krijgt niet betaald, veel van hen krijgen geen medische zorg als ze ziek zijn en mogen niet met de familie mee-eten. Human Rights Watch constateert ook dat mishandeling, seksuele intimidatie en verkrachting veel voorkomen.¹⁵⁸ Sommige meisjes die te werk gesteld worden als huishoudsters leven in condities die deze organisatie betitelt als 'lijkend op slavernij'.¹⁵⁹ Volgens het Amerikaanse ministerie van Arbeid waren in 2002 circa 30% van alle Guinese kinderen in de leeftijd tussen 10 en 14 actief betrokken bij het arbeidsproces.¹⁶⁰

---

¹⁵⁵ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁵⁶ US Department of Labor / Bureau of International Labor Affairs, Guinea (ongedateerd); verkrijgbaar via <http://www.dol.gov> (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008).

¹⁵⁷ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁵⁸ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁵⁹ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁶⁰ US Department of Labor / Bureau of International Labor Affairs, Guinea (ongedateerd); verkrijgbaar via <http://www.dol.gov> (laatst geraadpleegd op 28 januari 2008).

Dienstplicht en kindsoldaten

Guinee kent geen dienstplicht (zie paragraaf 3.4.5 van dit ambtsbericht). Alleen personen die de 18-jarige leeftijd hebben bereikt, mogen worden ingelijfd bij het Guinese leger. In de praktijk wordt dit voorschrift nageleefd en kent de Guinese krijgsmacht geen kindsoldaten.¹⁶¹

Opvang en voogdij

Naar Guinees recht is de vader de wettelijke vertegenwoordiger van het kind in geval van wettige kinderen (artikel 100 BW). In geval van onwettige kinderen is de moeder de wettelijke vertegenwoordiger van het kind (artikel 403 BW). In geval van het overlijden van een van de ouders, wordt – ten aanzien van wettige kinderen – deze rol vervuld door de overgebleven ouder (artikel 404 BW). Indien de moeder de enige nog in het leven gebleven ouder is en zij een ander huwelijk wenst aan te gaan, beslist de familie gezamenlijk omtrent de vraag wie het gezag over het kind zal krijgen (artikel 405 BW). In geval van een echtscheiding, worden kinderen jonger dan 7 jaar toevertrouwd aan de moeder; kinderen ouder dan 7 jaar worden in beginsel toegewezen aan de vader (artikel 359 BW).¹⁶²

Net als in andere Afrikaanse landen is, in de praktijk, niet alleen het kerngezin maar de hele samengestelde familie (*extended family*) verantwoordelijk voor de opvoeding van kinderen.¹⁶³ Het kerngezin heeft de taak de kinderen te voorzien van voedsel, kleding, onderdak, traditionele dan wel moderne medische zorg, en opleiding en onderwijs. De samengestelde familie zorgt voor de sociale opvoeding, zoals de organisatie van ceremoniën als doop en besnijdenis, begeleiding bij de religieuze opvoeding, het huwelijk en de initiatieriten.

Indien de vader overlijdt is het in traditionele gezinnen gebruikelijk dat de weduwe een zwagerhuwelijk aangaat. De vrouw trouwt dan met een broer van haar overleden echtgenoot. Indien er geen broer voorhanden is, is het mogelijk dat de weduwe trouwt met iemand die geen familie van haar overleden man is. Het is denkbaar dat kinderen van de vrouw in haar nieuwe gezin worden opgenomen, maar het komt ook voor dat de nieuwe man niet wil zorgen voor de kinderen van zijn nieuwe vrouw. In dat geval is het niet uitgesloten dat de kinderen worden verstoten en op straat belanden. Als de weduwe arm is en geen zwagerhuwelijk aangaat, is de kans dat zij een nieuwe man vindt gering.

---

¹⁶¹ US Department of Labor / Bureau of International Labor Affairs, Guinea (ongedateerd); verkrijgbaar via <http://www.dol.gov> (laatst geraadpleegd op 8 mei 2007).

¹⁶² Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

¹⁶³ Onder kerngezin wordt in dit geval verstaan de vader, moeder en hun kinderen. Een samengestelde familie omvat het kerngezin en familieleden van zowel vaders- als moederskant en de familie van de vaderskant, verbonden met de afstammingslijn of clan.

Als de moeder overlijdt, kan de man een andere vrouw huwen. Als de man polygaam is en één van zijn vrouwen overlijdt, is het niet uitgesloten dat de andere vrouwen zich alleen om hun eigen kind(eren) bekommeren.

Als de ouders komen te overlijden, worden kinderen in de meeste gevallen opgevangen door leden van de samengestelde familie of andere bekenden, die meer of minder sterk verbonden zijn met de familie. Vooral in de steden, met name Conakry, kan de bereidheid van familie of anderen om minderjarigen op te vangen in de praktijk beperkt zijn, als gevolg van ernstige problemen op het gebied van huisvesting en voeding en als gevolg van werkloosheid en lage inkomsten. Het is niet mogelijk in het algemeen aan te geven in welke gevallen een minderjarige door de familie of anderen zal worden opgevangen. Er zijn in Guinee opvangtehuizen voor wezen, maar deze worden allemaal door ngo's gerund. Het is niet mogelijk om een uitputtend overzicht te geven van deze centra. Er zijn in Guinee geen opvangfaciliteiten van staatswege. Veel Guineeërs (met name de moslims) accepteren geen opvang in tehuizen en geven hun kinderen liever weg als *enfants donnés*.

Als de ouders overlijden of zij anderszins niet voor de kinderen kunnen of willen zorgen, is het mogelijk dat hun kind wordt weggegeven aan een rijke(-re) familie, het fenomeen van de *enfants donnés* (letterlijk: 'weggegeven kinderen'). Dit systeem wordt ook wel *confiage* genoemd. Vaak gaat het om arme ouders die hun kinderen (vaak al op jonge leeftijd) naar familie in de stad sturen. Hoewel sommige *enfants donnés* naar school gaan en goed behandeld worden, worden veel van hen als voetveeg behandeld. De praktijk van *confiage* is sociaal geaccepteerd en wordt door de meeste Guineeërs niet als negatief fenomeen gezien.

Straatkinderen

Het aantal straatkinderen in Guinee is de afgelopen jaren als gevolg van de verslechterende economische situatie toegenomen. Het is onbekend om hoeveel straatkinderen het gaat. Schattingen ten aanzien van het aantal straatkinderen in Conakry lopen uiteen van enkele honderden tot enkele duizenden.

Jeugdstrafrecht

Guinee kent geen bijzonder jeugdstrafrecht. Het gewone Wetboek van Strafrecht is van toepassing ook op minderjarigen, met dien verstande dat aan kinderen jonger dan 10 jaar geen strafrechtelijke sanctie kan worden opgelegd. Aan kinderen in de leeftijd tussen 10 en 13 jaar kan slechts een beschermende of ondersteunende maatregel worden opgelegd. Voor kinderen in de leeftijd tussen 16 en 18 jaar geldt de minderjarige leeftijd als een verzachtende omstandigheid in geval van strafvervolgning (artikel 61 Wetboek van Strafrecht).

De Guinese regering heeft een speciale politie-eenheid gecreëerd, de *police mondaine*, die zich richt op het bestrijden van kinderprostitutie, kinderhandel en andere vormen van kindermisbruik. Met beperkte middelen heeft deze politie reeds een aantal zaken onderzocht en overgedragen aan justitie. Volgens Human Rights Watch heeft dit echter vooralsnog tot zeer weinig vervolgingen geleid.¹⁶⁴

Kinderhuwelijken

De minimumleeftijd om te kunnen trouwen is 18 jaar voor mannen en 17 jaar voor vrouwen, hoewel toestemming van de vader of voogd vereist is indien een persoon de leeftijd van 21 jaar nog niet bereikt heeft (zie ook paragraaf 3.4.1 van dit ambtsbericht).¹⁶⁵ In de praktijk komen gearrangeerde huwelijken en kinderkhuwelijken in Guinee voor.

3.4.3 Etnische groepen en minderheden

Etniciteit speelt geen belangrijke rol in het politieke discours, maar is op de achtergrond wel duidelijk aanwezig. Guinee kent een relatief sterke nationale (Guinese) identiteit, het resultaat van de ijzeren vuist waarmee Ahmed Sékou Touré het land regeerde. In de perceptie van veel Guineeërs leed iedereen onder zijn bewind, ongeacht etnische afkomst. In het dagelijks verkeer mengen etnische groepen zonder problemen. Interetnische huwelijken komen veel voor, met name onder de Soussou en kleinere etnische groepen. Bij de Malinke zijn interetnische huwelijken wat minder gebruikelijk. De positie van kinderen uit gemengde huwelijken is niet anders dan die van andere kinderen. De etniciteit van burgers wordt in Guinee niet officieel geregistreerd, ook niet op identiteitskaarten.

3.4.4 Homoseksuelen en transseksuelen

Seksuele handelingen tussen personen van hetzelfde geslacht – zowel tussen mannen als tussen vrouwen – worden beschouwd als “schending van openbare zeden” dan wel “tegennatuurlijke handelingen” en worden, volgens artikel 325 van het Wetboek van Strafrecht, bestraft met een gevangenisstraf van ten minste zes maanden en ten hoogste drie jaar en een geldboete van ten minste 100.000 en ten hoogste 1.000.000 Guinese frank.¹⁶⁶ De strafbaarstelling is van toepassing zelfs indien beide partijen meerderjarig zijn en instemmen met de handeling. Voor een homoseksuele verkrachting geldt dezelfde strafmaat als voor een heteroseksuele

---

¹⁶⁴ Human Rights Watch, *Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea*, juni 2007

¹⁶⁵ Kennisbank Internationale Burgerlijke Stand, laatst geraadpleegd op 23 januari 2008

¹⁶⁶ Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken meldt dat er in Guinee géén sprake van discriminerende wetgeving ten aanzien van homoseksuelen zou zijn. Deze bewering is echter niet juist (US Department of State, *Guinea: Country Reports on Human Rights Practices – 2006*; 6 maart 2007).

verkrachting, namelijk een gevangenisstraf van ten minste vijf en ten hoogste tien jaar.¹⁶⁷ Voor zover dezerzijds bekend vonden in de verslagperiode geen strafrechtelijke vervolgingen plaats wegens het verrichten van homoseksuele handelingen.

Zoals in veel Afrikaanse landen rust er in Guinee een zwaar sociaal-cultureel taboe op homoseksualiteit, waardoor nauwelijks over het onderwerp kan worden gesproken. Homoseksualiteit wordt vaak gezien als een ziekte of afwijking. Homoseksuelen en lesbiennes zijn doelwit van spot, walging en sociale uitsluiting. Zij komen dan ook niet uit voor hun geaardheid.¹⁶⁸ De sociale druk op mannen en vrouwen – zowel homo's als hetero's – om een gezin te stichten is zeer hoog. Voor zover bekend bestaan er in Guinee geen organisaties die opkomen voor de rechten van homoseksuelen. Guinee kent geen bars, disco's of andere gelegenheden waar homoseksuelen elkaar in het openbaar kunnen ontmoeten. In Conakry bestaat wel een aantal ontmoetingsplekken (zogenaamde *cruising areas*) en een aantal "homovriendelijke" bars. De locatie van deze ontmoetingsplekken is algemeen bekend, niet alleen onder de ingewijden. Over het algemeen worden de ontmoetingsplekken door allen, met inbegrip van de politie en veiligheidsdiensten, met rust gelaten. Volgens een bron komt geweld jegens bekende of vermeende homoseksuelen voor in Guinee. Afpersing door politieagenten en andere veiligheidsdiensten van bekende en vermeende homoseksuelen – doorgaans onder dreiging van het bekend maken van de seksuele geaardheid van de betrokkene aan zijn/haar familie en vrienden – komt volgens deze bron eveneens voor in Guinee.

Dezerzijds is geen informatie beschikbaar over de positie van transseksuelen in Guinee.

3.4.5 Dienstplichtigen en deserteurs

Guinee kent geen dienstplicht.¹⁶⁹ Het Guineese leger bestaat uit (betaalde) vrijwilligers en beroepssoldaten. Gezien de slechte economische omstandigheden

---

¹⁶⁷ Zie ILGA, With the government in our bedrooms; A survey on the laws over the world prohibiting consenting adult same-sex acts, november 2006 en informatie op de website van de homobelangenorganisatie *Behind the Mask*; zie: <http://www.mask.org.za> (laatst geraadpleegd op 12 januari 2007).

¹⁶⁸ Zie ook US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006; 6 maart 2007.

¹⁶⁹ De regeringsmaatregel nummer 072/PRG/SCG/90 bepaalt dat (in theorie) personen tussen 18 en 25 jaar opgeroepen kunnen worden voor dienst in het leger. In de praktijk wordt deze maatregel niet uitgevoerd. Hierbij dient tevens te worden opgemerkt dat dienstweigering – in de zin van het geen gehoor geven aan een oproep – formeel gezien nog steeds strafbaar is op grond van artikelen 538 en 539 van het Wetboek van Strafrecht. Dienstweigering wordt bestraft met een gevangenisstraf van ten minste twee maanden en ten hoogste één jaar in vrede, en ten minste twee jaar en ten hoogste tien jaar ten tijde van oorlog.

in Guinee, is een baan bij het leger een zeer aantrekkelijke alternatief voor vele jongeren. Gedwongen rekrutering of ronseling komt dan ook niet voor.

Desertie is strafbaar. Afhankelijk van de omstandigheden en de ernst van de feiten varieert de straf die in geval van desertie kan worden opgelegd van een korte gevangenisstraf (van niet minder dan vier dagen) tot de doodstraf.¹⁷⁰ Deserteur zijn in de praktijk meestal soldaten die zonder verlof (tijdelijk) hun post hebben verlaten of hun verloftijd hebben overschreden. De gangbare straf is in dat geval opsluiting in de gevangenis of ontslag uit het leger.

Militaire rechtbanken zijn bevoegd recht te spreken in geval militairen zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten, waaronder dienstweigering en desertie.¹⁷¹

---

¹⁷⁰

Zie artikel 540 tot en met 558 Wetboek van Strafrecht.

¹⁷¹

Artikel 525 en verder van het Wetboek van Strafrecht.

4 Migratie

4.1 Ontheemden- en vluchtelingenstromen

Guinee is partij bij zowel het Verdrag als het Protocol betreffende de status van vluchtelingen.¹⁷² De Guinese autoriteiten werken mee met UNHCR en andere (humanitaire) organisaties die vluchtelingen ondersteunen.¹⁷³

4.1.1 Vluchtelingen

In de jaren '90, toen oorlogen uitbraken in de buurlanden Sierra Leone en Liberia, stroomden tienduizenden vluchtelingen het land binnen. Nu in deze landen de vrede is teruggekeerd, zijn de meeste van die vluchtelingen weer teruggekeerd.

In januari 2008 telde het land naar schatting ongeveer 22.140 vluchtelingen en asielzoekers die hulp ontvingen van UNHCR, afkomstig voornamelijk uit Liberia (circa 11.300 personen), Sierra Leone (circa 6.200 personen) en Ivoorkust (4.600 personen).¹⁷⁴ Hun aantal blijft snel dalen.¹⁷⁵ Zo'n 8.000 vluchtelingen verblijven in kampen in het binnenland van Guinee langs de grens met Sierra Leone, Liberia en Ivoorkust, met name in *Guinée Forestière*.

In Conakry verblijven nog ongeveer 9.000 stedelijke vluchtelingen, vooral uit Sierra Leone (5.000), Liberia (3.000) en Ivoorkust (1.000).

Naast de vluchtelingen en asielzoekers bevinden zich naar schatting nog ongeveer 50.000 ongedocumenteerde vreemdelingen in Guinee. Het gaat hierbij voornamelijk om mensen die zich in de grensgebieden met Sierra Leone en Liberia gevestigd hebben en die zijn geacommodeerd door lokale bevolkingsgroepen die dezelfde etnische afkomst hebben als de vreemdelingen. UNHCR is momenteel bezig om samen met UNFPA te achterhalen om hoeveel vreemdelingen het exact gaat, waar ze wonen en of ze terug kunnen of juist kunnen integreren in het gebied waar ze naartoe verhuisd zijn. De VN werken hiertoe nauw samen met het ministerie van Plan, Economie en Financiën en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Veiligheid, naast een aantal andere ministeries.

---

¹⁷² Zie paragraaf 3.1.1 van dit ambtsbericht.

¹⁷³ UNHCR kenmerkt de samenwerking met de Guinese autoriteiten als uitstekend; zie UNHCR, Global Appeal 2007, 2007.

¹⁷⁴ UNHCR, Global Appeal 2008, 2008.

¹⁷⁵ UNHCR, Global Appeal 2008, 2008.

Direct na de gewelddadige incidenten in januari en februari 2007 staken groepen Guineese vluchtelingen de grens over naar Sierra Leone en Liberia, waar ze tijdelijk een heenkomen zochten. Aan het einde van de verslagperiode zijn zij vrijwel allen weer teruggekeerd.

UNHCR heeft geen standpunten ingenomen ten aanzien van personen afkomstig uit Guinee, die in andere landen om bescherming verzoeken.

4.1.2 Ontheemden

In 2000 en 2001 zorgden gewapende invallen van rebellengroeperingen uit Liberia en Sierra Leone voor angst en geweld in de grensgebieden van Guinee. Op het hoogtepunt waren er zo'n 360.000 Guineeërs ontheemd geraakt.¹⁷⁶ De meeste van deze binnenlandse ontheemden zijn de afgelopen jaren naar huis teruggekeerd. In september 2007 waren er nog ongeveer 19.000 IDP's aanwezig in Guinee.¹⁷⁷

4.2 Activiteiten van internationale organisaties

Een groot aantal VN-organisaties, zoals UNHCR, UNICEF, UNIFEM en Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is actief in Guinee. Als gevolg van het geweld in januari en februari 2007 hebben alle VN-organisaties hun activiteiten moeten staken. Enkele weken later werden hun werkzaamheden weer hervat. Daarnaast zijn er tientallen nationale en internationale ngo's actief. Ook het Internationale Rode Kruis (ICRC) is in Guinee aanwezig.

---

¹⁷⁶ Internal Displacement Monitoring Centre, Guinea's forgotten internal displacement crisis, 17 februari 2005

¹⁷⁷ Zie www.internal-displacement.org/countries/guinea.

Bijlage(n)

I Lijst van gebruikte afkortingen

ANAD	Alliance nationale pour l'alternance démocratique
BW	Burgerlijk Wetboek van de Republiek Guinee
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
CENI	Commission électorale nationale indépendante
CMRN	Comité militaire de redressement national
CNC	Conseil National de la Communication
CNTG	Confédération nationale des travailleurs de Guinée
CODEM	Coordination de l'opposition démocratique
CPTAFE	Cellule de Coordination sur les Pratiques Traditionnelles Affectant la Santé des Femmes et des Enfants
CTRN	Comité transitoire de redressement national
ECOWAS	Economic Community of West African States
FGM	Female Genital Mutilation
HDI	Human Development Index
HIPC	Heavily Indebted Poor Countries
ICRC	International Committee of the Red Cross
IDP	Internally Displaced Person
MRU	Mano River Union
ONSLG	Organisation Nationale des Syndicats Libres de Guinée
PDG	Parti démocratique de Guinée
PRGF	poverty reduction and growth facility
PRP	Parti pour le renouveau et le progrès
PRSP	poverty reduction strategy paper
PUP	Parti de l'unité et du progrès
RPG	Rassemblement populaire guinéen
UFDG	Union des Forces Démocratiques de Guinée
UFR	Union des forces républicaines
UNDP	United Nations Development Program
UNFPA	United Nations Fund for Population Activities
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNIFEM	United Nations Development Fund for Women
UNR	Union pour la nouvelle République
UPG	Union pour le progrès de la Guinée
UPR	Union pour le progrès et le renouveau
USTG	Union syndicale des travailleurs de Guinée
VN	Verenigde Naties
WHO	World Health Organization

II Lijst van geraadpleegde bronnen

Agence France Presse (AFP)

Algemeen Nederlands Persbureau (ANP)

Al Jazeera

Aminata

Amnesty International, Amnesty International Report 2007: Guinee, 2007

Associated Press (AP)

BBC News

Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook - Guinea, 17 januari 2008

Le Diplomate Guinée

Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, maart 2007

Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, september 2007

Economist Intelligence Unit, Country Report Guinea, december 2007

Human Rights Watch, Bottom of the Ladder: Exploitation and Abuse of Girl Domestic Workers in Guinea, juni 2007

Human Rights Watch, Dying for Change: Brutality and Repression by Guinean Security Forces in Response to a Nationwide Strike, 24 april 2007

IMF, IMF executive board approves US\$75.2 million PRGF arrangement and additional interim HIPC assistance for Guinea, 21 december 2007

ILGA, With the government in our bedrooms: A survey on the laws over the world prohibiting consenting adult same-sex acts, november 2006

Internal Displacement Monitoring Centre, Guinea's forgotten internal displacement crisis, 17 februari 2005

ITUC, Guinea: ITUC demands the release of arrested trade union leaders, 23 januari 2007

Panapress

Reporters sans frontières, Guinea; Annual report 2006, 3 mei 2006

Reporters sans frontières, Guinea; Annual Report 2004, 3 mei 2004.

Transparency International, Corruption Perceptions Index 2007, 2007

US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2006, 6 maart 2007

US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2005, 8 maart 2006

US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2004, 28 februari 2005

US Department of State, Guinea; Country Reports on Human Rights Practices – 2003, 25 februari 2004

US Department of State, International Religious Freedom Report 2007, 14 september 2007

US Department of State, International Religious Freedom Report 2006, 15 september 2006

US Department of State, International Religious Freedom Report 2005, 8 november 2005

US Department of State, International Religious Freedom Report 2004, 15 september 2004

US State Department, Trafficking in Persons Report, 12 juni 2007

Publicaties van de Verenigde Naties

Committee on the Elimination of Discrimination against Women, Concluding comments of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women: Guinea, CEDAW/C/GIN/CO/6, 10 augustus 2007

IRIN News

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Status of Ratification of the Principal International Human Rights Treaties, 9 juni 2004

United Nations Development Program, Human Development Index 2006, 2006

UNHCR, Global Appeal 2007, 2007

UNHCR, Global Appeal 2008, 2008

Websites

<http://www.africa-union.org>

<http://web.amnesty.org>

<http://www.assemblee-nationale.gn.refer.org>

<http://www.dol.gov>

<http://www.ecowas.int>

<http://www.ethnologue.com>

<http://www.francophonie.org>

<http://www.guinee.gov.gn>

<http://www.icc-cpi.int>

<http://www.imf.org>

<http://www.internal-displacement.org>

<http://www.interpol.int>

<http://www.kennisbankibs.nl>

<http://www.kennisbanknationaliteitswetgeving.nl>

<http://www.mask.org.za>

<http://www.minbuza.nl>

*algemeen ambtsbericht Guinee
maart 2008*

<http://www.unhcr.org>

<http://www.unicef.org>

III Kaart van Guinee

